

**Ponedjeljak, 25. novembar 2002.**

**Svedok C-061 (Milan Babić)**

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.10 h

Molim ustantie. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

**SUDIJA MEJ:** Moramo prvo da rešimo nekoliko administrativnih pitanja. Gospođo Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff), dobili smo obaveštenje o plenarnoj sednici. Ona će da se održi 12. i 13. decembra, ona dva prvobitna dana kada je i bilo planirano da se održi, a 11. neće da bude sednice, mi ćemo naravno imati na umu izgubljeno vreme. Naravno, radićemo i 18. kada smo rekli da ćemo da rešavamo administrativna pitanja, a možda ćemo morati da završimo i sa nekim svedocima, zavisno od vremena koje budemo imali. Kada se približimo tom danu, odlučićemo da li ćemo da radimo posle podne ili ne. Međutim, stranke treba da bude spremne i na tu eventualnost. Izvolite.

#### **GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF**

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Hvala vam. Dobar dan, gospodine, da li me čujete?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Dobar dan. Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gospodine, vi ste nam već opisali napade koje ste imali prilike da vidite, opisali ste vojne formacije koje su bile prisutne u konkretnim regionima, a sada bih htela sa vama da porazgovaram o tome šta možete da nam kažete o zločinima koji su se desili u konkretnim mestima imenovanim u optužnici. Prvo takvo mesto je Kostajnica, područje Kostajnice i područje Dubice, Baćin i Cerovljani. U petak ste rekli da je u ovom području bilo borbi u septembru 1991. godine, a takođe ste pre toga svedočili da ste lično posmatrali borbe sa bosanske strane reke. Takođe ste pomenuli da ste putovali kroz to područje u novembru 1991. godine kad ste putovali u Petrinju i da ste tada videli neka hrvatska sela odakle su Hrvati

otišli i koja su bila razorena. Takođe ste pomenuli da je bio jedan vojni štab u Šamarici. Hoću da vas pitam sledeće: kakav je objekat bio taj štab, kakva je bila struktura tog štaba?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Na Šamarici je bila komanda operativne grupe JNA za Baniju i Kordun. Ta je komanda bila nadležna vojna komanda za to područje. Tu su takođe bile i komande Sedme banijske divizije i specijalnih jedinica milicije.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Časni Sude, uspeli smo da napravimo dijagrame vojnih formacija koje su bile na terenu u to vreme i uz pomoć poslužitelja hoću da sada pokažem svedoku ove dijagrame. Oni su na tri strane. Jedna pokazuje strukturu Teritorijalne odbrane, druga pokazuje operativnu grupu JNA koju je svedok upravo pomenuo, a na trećoj vidimo kartu koja prikazuje ona mesta koja smo pomenuli i gde se ona nalaze. Gospodine, ako pogledate prvi dijagram, moram da vam pročitam pošto je to na engleskom, piše "stvaranje operativnih zona SAO Krajine" i pokazuje vojnu, odnosno komandnu strukturu gde je predsednik Vlade na čelu, zatim Glavni štab TO sa generalom Đuićem na čelu, što se kasnije promenilo, kako ste rekli, a onda vidimo i tri operativne zone, prva je za Dalmaciju i Liku, druga za Slunj i treća za Kostajnicu, Petrinju i Sisak. Da li je to tačno? Da li je ovaj dijagram tačan što se tiče TO?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Treba dodati ispod Slunja još i Vojnić i Vrgin Most. Ispod Petrinje treba dodati još Glinu i Dvor na Uni. Ostalo je kako je ovdje nacrtano.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE** U redu, hvala vam. A ako sad pogledate drugu stranu, videćete operativnu grupu JNA za Baniju, Kordun i Liku posle oktobra 1991. godine. Ovde vidimo štab u Šamarici na čelu sa komandantom Jasenom Marićem, a onda imate razna odeljenja, to su prva i druga operativna zona na čelu sa pukovnikom Vujaklijom, to su operativne zone TO. Zatim, Peta vojna oblast JNA i njene jedinice. Zatim Šesta lička divizija, Loznička brigada iz Srbije koju ste pomenuli i jedinica policije Krajine, jedinica za posebne namene. Takođe imate i Banijsku diviziju koja je pripojena TO i neke neodređene jedinice JNA koje su pripojene Petoj vojnoj oblasti. Da li je to tačno?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ovdje gdje piše "operativna grupa Banija, Kordun i Lika" komandant je bio general Špiro Ninković u novembru mesecu, ne znam tačno od kada je bio. Zatim, nisam siguran da li je Lika bila pod

ovom operativnom grupom ili je imala samostalnu komandu, ta Šesta lička divizija, ali je, znači, tu je bila, ovako, baš ovako je bilo. Zatim, ovde ispod Lozničke brigade trebalo bi dodati još i Šabačka brigada iz Srbije i Vojvođanska brigada iz Srbije i formacije padobranske jedinice iz Niša.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Te padobranske jedinice iz Niša, da li su one imale, da li je ta jedinica imala neko posebno ime?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** To su specijalne padobranske jedinice, ja tačno ne znam kako im je ime, da li je to baš pravo ime.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Možemo li da stavimo ovaj crtež na grafoskop? Da, hvala vam. Treća strana, molim da okrenete kartu, da, sad stavite kartu na grafoskop. To je jedna karta koja prikazuje Petu vojnu oblast koja se zove Vojnopomorska oblast i tu vidimo ona mesta koja smo do sada pominjali. Da li je ova karta tačna?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Granica između Vojnopomorske oblasti i Petе oblasti je bila ovde, ovom linijom znači. Lika je pripadala Petoj oblasti, a Sjeverna Dalmacija Vojnopomorskoj oblasti.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da, hvala vam.

**SUDIJA MEJ:** Gospođo Uerc-Reclaf, ovde ovaj dokazni predmet je označen kao tabulator 120, ali koji je to dokazni predmet?

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Tabulator 120 je bilo stvaranje operativnih zona i njihova lokacija unutar tri vojne oblasti. Međutim, ovaj papir treba da dobije poseban dokazni broj jer je to sasvim novi dokazni predmet.

**SUDIJA MEJ:** Molim onda sledeći dokazni broj. Dobili smo predlog da to bude tabulator 171 u dokaznom predmetu 352, ukoliko to ne čini neku razliku. Meni se čini da ne čini.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** U redu. Hvala vam, časni Sude. Gospođine, pomenuli ste Sedmu banijsku diviziju i gospodina Bogdana Vajagića koji je bio njen komandant do septembra 1991. godine. Da li znate ko je komandovao tom divizijom u oktobru i novembru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Bogdan Vajagić se zvao. Ta divizija je, kao, reformisana, prestrukturirana u formaciju Teritorijalne odbrane, ali je po sa-  
držaju ostala ista.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Takođe ste spomenuli jedinicu policije  
za posebne namene koja je takođe bila tamo i koja je bila pripojena paralel-  
nim strukturama. Krajem oktobra i u novembru 1991. godine, ko je lično,  
ko je od komandanata bio tamo u tim paralelnim sturkturama?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Borojević se zvao. On je bio komandant te  
specijalne jedinice milicije, zvao se Borojević.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li su tamo bile i neke dobrovoljačke  
ili paravojne jedinice u području Kostajnice koje su bile pod tim štabom u  
Kostajnici?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja ne znam.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li ste posetili, da li ste vi lično pose-  
tili taj štab u Šamarici, ako jeste, kada i zašto?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam sredinom novembra 1991. godine  
dok sam boravio u Petrinji pozvan od generala Špire Ninkovića da dođem  
na Šamarice da ga posjetim, ali ja nisam otišao tad gore iz razloga bezbjed-  
nosti. Nisam bio siguran šta se dešava i šta gore postoji jer su me ljudi oba-  
vjestili, kružile su razne informacije, da je bilo raznih ubistava ljudi i slično.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li ste se bojali za sopstvenu sigur-  
nost, za sopstveni život?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ove jedinice koje ste pomenuli, koje su bile razmeštene tamo, da li su oni bili protiv vaše politike? Zbog čega ste se inače bojali za svoju bezbednost?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tu je neprestano postojao sukob jedan između paralelnih struktura, DB-a i milicije i dela, Regionalnog odbora SDS-a znači. Postojao je politički sukob sa tim što je SDS, deo regionalnog odbora SDS-a podržavao mene, a kritikovao te paralelne strukture, posebno miliciju Krajine i Martića.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Možemo se vratiti na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Sada smo na otvorenoj sednici.

**SUDIJA KVON:** Gospođo Uerc-Reclaf, da li bi svedok mogao da pokaže lokaciju Šamarice u ovom trećem tabularu na ovoj mapi.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Čuli ste šta sudija traži od vas.

**SVEDOK C- 061 – ODGOVOR:** Da, mogu. Šamarica je brdo koje je locirano tu gdje se dodiruju opštine Bosanski Novi, zapravo gdje se Dvor na Uni, Kostajnica i Petrinja dodiruju, znači ovdje.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Svedok je pokazao, zapravo na reč "Banija", u regionu reči "Banija". Ova mapa nije dovoljno precizna da bi pokazala samo mesto. Hvala vam.

**SUDIJA KVON:** Da li je to u blizini Petrinje?

**SVEDOK C-061:** To je između Kostajnice i Petrinje, da.

**SUDIJA KVON:** Hvala vam.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kada ste bili u regionu tokom novembra, da li ste videli sela Dubicu, Cerovljane i Baćin? I ako jeste, kako su ona izgledala u odnosu na uništenje koje je ...

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ta sela su bila uništena.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li su postojale crkve u tim selima i da li su i one takođe bile uništene?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne znam tačno. Ja sam u Kostajnicu došao iz pravca Petrinje i ta sela sam video kasnije i ona su bila potpuno razorena i bez stanovništva.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ta sela i njihovo stanovništvo, hrvatsko stanovništvo tih sela, da li su oni predstavljali opasnost za Srbe u tom području u oktobru i novembru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Nisu. Borbe su završene do sredine septembra.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Već ste pomenuli da ste čuli za neka ubijanja. Da li ste dobili informaciju da je 120 hrvatskih seljaka iz ta tri sela ubijeno u oktobru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Nisam takvu informaciju dobio, ja sam dobio drugačiju informaciju 1994., 1995. godine.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kakva je bila informacija koju ste vi imali?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Čuo sam od ljudi iz Dubice da su se osvjetele u Baćinu za 1941. godinu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Sada ću da pređem na područje Korenice i Ogulina, konkretno na sela Saborsko, Poljanak i Lipovanić. Već ste pomenuli da je tamo bio neki poligon za obuku u Slunju i da je oficir Čedomir Bulat bio tamo glavni. Da li znate koji je korpus JNA delovao u tom području krajem novembra i, izvinjavam se, krajem oktobra i do sredine novembra 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tamo je djelovala komanda sa Plitvica, odnosno sa Mukinja i poligona. Ja sam imao informaciju da je to bilo područje, operativno područje Šeste ličke divizije i jedinica koje su bile u njenom sastavu ili u koordinaciji ili u subordinaciji s njom. Takođe sam čuo da je tamo postojala i isturena komanda bivšeg Riječkog korpusa gdje je određeno vrijeme djelovala, bila aktivna i Vojvođanska brigada, pripadnici padobranske jedinice iz Niša kao i Teritorijalna odbrana sa tog područja. Koja je tačno bila najviša komanda, ja tačno ne znam. Po nekoj formacijskoj strukturi, ako je postojala isturena komanda Riječkog korpusa, oni su morali imati najvišeg starješinu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gospodine svedoče, da li je tamo bila i Prva partizanska laka brigada u ovom području?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Prva partizanska laka brigada je bila na području opštine Gračac i dela opštine Gospić, znači u južnom delu Like, ne oko područja Plitvica i Saborskog. Gore je bila aktivna, čini mi se, Peta.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** U redu. Sada bih se nakratko osvrnula zajedno sa vama na ovu Prvu partizansku laku brigadu. Ko je bio njen komandant?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Pukovnik Petar Trbojević.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li je on bio oficir JNA?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, oficir JNA poslat iz Generalštaba sredinom, u septembru mesecu 1991. godine, da formira Prvu laku partizansku brigadu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Nakratko molim privatnu sednicu, samo za dva pitanja.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li ste se vi zapravo nekad sastali sa pukovnikom Trbojevićem i kakve ste kontakte sa njim imali?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Najmanje dva puta. Prvi put kad je došao iz Beograda pozvan sam u komandu Kninskog korpusa od strane generala Vukovića i on je, upoznao me je sa pukovnikom Trbojevićem i rekao je da pukovnik Trbojević treba da bude komandant Prve lake partizanske brigade i da se ljudi neće da se odazivaju, da se mobilišu u brigadu zbog njenog naziva. Pa ako ja mogu da apelujem da se odazovu na mobilizaciju. To je bio razlog zašto sam pozvan i zašto sam upoznao pukovnika Trbojevića. Ja sam rekao pukovniku, pardon, generalu Vukoviću, hoću ako ćete je zvati, ako će se zvati Brigada teritorijalne odbrane. On je rekao, dobro, u redu. I zaista, zvali su je kasnije u komunikaciji sa nama Prva brigada TO, a u stvarnoj komunikaciji Prva laka partizanska brigada.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li to znači da je ova brigada sarađivala sa Kninskim korpusom budući da ste spomenuli generala Vukovića?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tako je.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Uz pomoć poslužitelja pokazala bih svedoku dokumenta pod tabulatorom 161 i 162 dokaznog predmeta 352.

**SUDIJA KVON:** Da li je i dalje potrebna privatna sednica gospođo Uerc-Reclaf?

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Nije.

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gospodine, kada gledamo ova dva dokumenta, oba su povezana sa mobilizacijom o kojoj ste upravo govorili, ovo je naredba za mobilizaciju od 26. oktobra 1991. godine. Drugi dokument je takođe naređenje za mobilizaciju, od istog dana.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, tako je.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** U prvom dokumentu spominje se mobilizacija koju je naredilo Predsedništvo SFRJ 4. oktobra 1991. godine. Da li je to bio razlog zbog kog je naređena mobilizacija?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, ovaj dokument se odnosi na to, a i ovaj drugi.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** U redu, hvala. To bi trebalo da bude sve što se tiče ovog dokumenta. Detalji nam nisu potrebni. Kad je reč o području Plitvica i mestima Saborsko, Poljanak i Lipovanić, zanima me da li je to područje pokrивao štab Teritorijalne odbrane, opštinski štab TO u Korenici i ako jeste, ko je bio komandant u oktobru i novembru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, pokrивao je opštinski štab TO Korenice, ali je to, odnosno okolno srpsko područje bilo pripojeno, pripojilo se opštini Korenica. Komandant opštinskog štaba je bio pukovnik ili možda potpukovnik Miloš Cvijetičanin .

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li je on bio aktivni oficir JNA?



**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Bio je aktivni oficir u Zadru prije toga, a vjerovatno je nastavio to da bude i dalje.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li je u tom području tada bio i kadar DB-a Srbije, da li su bili aktivni u tom području?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, nakon avgusta 1991. godine baza DB-a Srbije bila je u Korenici, odnosno Frenkijeva baza.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li to znači da je i sam Frenki bio tamo ili je neko drugi vodio taj odsek?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Meni su rekli da su gore bili ti ljudi iz DB-a, a ja sam lično Frenkija gore sreo ranije, sretao sam ga gore.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Već ste spomenuli padobransku jedinicu iz Niša. Da li oni imaju neke posebne uniforme?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Oni nose crvene beretke.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Molim privatnu sednicu za dva pitanja.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Rekli ste, gospodine, da su oni tamo bili u oktobru i novembru 1991. godine. Kako to znate?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Oni su tamo bili do februara 1992. godine. Od kada ja ne mogu reći precizno, a inače su bili u to vreme za vreme borbenih dejstava. Znam tako što sam bio u fabrici "Sajt" kod rodbine u februaru 1992. godine povodom konstitisanja opštine Udbine u štabu pukovnika Milivojevića koji je komandovao na tom području. U taj štab je došao jedan pripadnik padobranskih jedinica u borbenoj uniformi sa rukavicom bez prsta, pozdravio se samnom i poklonio mi je crvenu beretku, svoju, odnosno takvu kakvu su nosili. Al' mi je rekao da je ne stavljam na glavu zato što nju nose samo ljudi koji su se zakleli na smrt. Ja sam uzeo tu kapu i sakrio sam je u jedan čošak svog ormara kod kuće da se ne bi deca igrala sa njome, jer sam smatrao da je ukleta.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ova osoba je iz padobranske jedinice koja je sa vama razgovarala, da li je on nešto spomenuo o tome gde se borio?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Oni su bili na području oko Vrhovina, ja tačno ne znam gdje.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Otvorena sednica molim vas.

**sekretar:** Ponovo smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li su u oktobru i novembru 1991. godine sela Saborsko, Poljanak i Lipovanić bila okružena srpskim selima?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li su ta sela u to vreme predstavljala nekakvu pretnju za Srbe u regionu, u toj oblasti?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li znate kada su ta sela napadnuta?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tamo je bilo nekih borbi negdje oko 17. novembra, ili sredinom novembra 1991. godine. Znači negdje sredinom novembra bila je bitka oko Slunja, to je taj region.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li ste vi bili obavješteni o ubistvima hrvatskih civila u ta tri sela u periodu od kraja oktobra do negde 12. novembra?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Nisam, nisam.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** A da li ste možda kasnije čuli nešto o tome?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Vidio sam kasnije, to je bilo 1994. godine, da su ta sela razorena i pusta, da nema u njima stanovnika.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** A sada bih prešla na područje Severne Dalmacije, odnosno Škabrnju, Nadin i Brušku. Vremenski period je od novembra 1991. do februara 1992. godine. Sva ova sela koja sam spomenula, nalaze li se ona u benkovačkoj opštini, odnosno u području takozvanog "Srpskog Zadra"?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ko je bio predsednik benkovačke opštine u to vreme, od novembra 1991. do februara 1992. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Zdravko Zečević.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li je on na neki način bio povezan sa Frenkijem, Martićem i drugim pripadnicima paralelnih struktura?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li je u Benkovcu postojao Krizni štab?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** U Benkovcu je postojao je Krizni štab koji nije bio struktura predviđena statutom opštine, već je formiran samoinicijativno od vlasti, od strane lokalne vlasti u Benkovcu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li je u tom Kriznom štabu bila i Martićeva policija?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, bili su predstavnici, znači opštine, civilne vlasti, policije, TO, znači svih struktura koje su postojale u području opštine Benkovac.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li su u tom Kriznom štabu bili i pripadnici JNA?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne znam.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Spomenuli ste da je kapetan Dragan imao centar za obuku, objekt za obuku na području Benkovca. Da li je i on tamo bio u novembru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Dolazio je u novembru 1991. godine.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** A Frenki, da li je on tada bio tamo?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne znam gdje se tada nalazio Frenki.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kad je reč o Martićevoj policiji i njihovom prisustvu u tom području u novembru 1991. godine, znate li ko je bio za njih zadužen, ko im je bio šef u tom delu, dakle oko Benkovca?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Postojala je redovna policija i specijalna policija. Šef specijalne policije je bio Goran Opačić.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li znate da su Škabrnja i Nadin napadnuti u novembru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Neke borbe su bile tamo, ne znam tačno na kojoj lokaciji.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Uz pomoć poslužitelja pokazala bih sada svedoku dva dokumenta. Prvi je označen tabulatorom 164, a drugi je pod tabulatorom 75. I dalje smo na dokaznom predmetu 352. Pogledajte prvi, molim vas. Reč je o jednom obaveštenju o borbama, korišćenju vojske i martićevaca u hrvatskim selima u opštini Benkovac i to u septembru 1991. godine. Mene zanima sledeće: ovaj dokument su, naime, sastavile hrvatske vlasti. Ako pogledamo drugu stranicu, videćemo sledeći tekst, citiram: "U skladu s naređenjem pukovnika Mladića, Martićevi teroristi, zajedno sa vojnim rezervistima, ulaze nasilno u kuće, pljačkaju i odnose sa sobom sve šta im treba, a ostalo uništavaju". Kraj citata. Moje pitanje je da li se to zaista dogodilo u tom području, onako kako se navodi u ovom obaveštenju?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Jeste, tako je bilo.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ovde imam jedan drugi dokument, jedan izveštaj iz komande štaba SAO Krajine od 17. septembra 1991. godine.

**SUDIJA MEJ:** Molim vas da se vratimo na trenutak na prethodni dokument. Koji je prvi dokument, 165? 164.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** 164.

**SUDIJA MEJ:** Molim vas da se vratimo na prethodni dokument i da ovo razjasnimo. Dakle, dokument 164.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** To je dokument koji su dostavile hrvatske vlasti. Ja sam htela samo da raspravim sadržaj ovog dokumenta sa svedokom i da nam on potvrdi da li je zaista došlo do ovakvih incidenata, do pljačke i uništenja imovine u tom području. Zato sam iznela dokument pred svedoka.

**SUDIJA MEJ:** Da, našli smo ga.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Sledeći dokument je tabulator 100, oprostite, 75. Reč je o izveštaju od 17. septembra 1991. godine. Ako pogledate pečat i zaglavlje, možete li da nam potvrdite da je reč o autentičnom dokumentu?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Jeste.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Na kakvom je položaju bila osoba po imenu Maglov, Petar Maglov, ako znate?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne mogu tačno da se sjetim.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** U ovom dokumentu spominje se štab benkovačke Teritorijalne odbrane na prvoj stranici i jedno naređenje Milana Martića. U tački broj 2 stoji sledeće: "Oklopni voz da krene sa stanice Kosovo do blizu Tepljuha i da dejstvuje žestokom vatrom po rejonu Siverića". Kraj citata. O kakvom je oklopnom vozu ovde reč?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** To je oklopni voz koji je Frenki napravio u Strmici, borbeni oklopni voz.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ko je bio zadužen, ko je komandovao ovim vozom?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Guska se zvao.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Sa kim njega možemo da povežemo? Da li je bio sa ovom paralelnom strukturom? Ko mu je bio pretpostavljeni?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Frenki i Martić.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kad je reč o selima Škabrnja i Nadin, recite nam da li su ona predstavljala pretnju Srbima u tom području ili JNA u novembru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Srbima ne, ali na neki način ugrožavale su bok snagama JNA na aerodromu Zemunik.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Na koji način su ih bočno ugrožavala? Naime, da li je u tim selima bilo hrvatske vojske u novembru 1991. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja tačno ne znam, samo znam da je general Vuković rekao da prije zime mora izravnati te linije, gdje su raspoređene njegove jedinice u tom području. General Vuković je sam to rekao.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Privatna sednica za jedno pitanje, molim vas.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gospodine svedoče, kome je to rekao general Vuković i zašto?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Rekao je meni u svojoj kancelariji i komandi 9. korpusa u Kninu. Naime pozvao me je i tražio da na karti na kojoj je bilo područje Severne Dalamcije pokažem koja su srpska naselja u tom području, znači od Šibenika prema Zadru, području, dela opštine Knina, Benkovca i ja sam mu pokazao. Na području Benkovca to je, ne može se baš ni precizno to odrijediti. To je sa jedne strane dosta mješovito područje sa te strane i tako kompaktni pojasevi srpskih i hrvatskih naselja su u krivudavom rasporedu. I ja sam rukom pokazo otprilike kako sam ja znao kako ide i kako sam ja pokazivao, to je bilo u krivudavom rasporedu. On je rekao, ne mogu ja, odjedanput je klimnuo glavom i rekao: "Ne mogu ja tako čekati zimu, moram ja to izravnati". Znači mislio je da ne može raspored svoje vojske na tom srpskom području u tako krivudavom rasporedu, mislim mora napraviti pravu liniju raspoređena jedinica.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li su sela Škabrnja i Nadin, na neki način smetala toj ravnoj liniji?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, na neki način, znači prema toj liniji ona su se uvlačila u nju i što je pojas Zemunika, prema Zadru gde su bile raspoređene jedinice 9. korpusa bio kao klin, Škabrnja je bila znači uvučena unutra.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li znate kada su ta sela, Škabrnja i Nadin, napadnuta? Znate li koje su formacije, čije snage su učestvovalе u tome?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam to saznao kasnije, nisam bio potpuno informisan u to vrijeme. Tu su 1991. godine učestvovalе jedinice JNA i jedinice koje je koordinirao Krizni štab u Benkovcu, znači i Teritorijalna odbrana i milicija i sve, znači sve oružane formacije koje su se nalazile u području Benkovca.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Jeste li obavješteni da su pobijeni neki hrvatski civili za vreme tog napada?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Kasnije sam čuo da jesu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Privatnu sednicu, molim.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ko vas je o tome obavestio i zašto? Kada je on vas maltretirao, pod kojim okolnostima i zašto?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** 30. juna 1992. godine nakon što sam u Bratiškovcima, jednom selu koje je pripojeno iz opštine Šibenik opštini Knin, govorio o tome da ne treba verovati Slobodanu Miloševiću i kada sam ljudima na tom sastanku pokazivao šta je htio dati Hrvatskoj u martu mjesecu 1991. godine. Znači kad sam govorio o Bihaću i o putu Benkovac - Drniš. Nakon dva dana, tri dana posle toga, Jovan Opačić i njegovi ljudi sačekali su me u Benkovcu i hteli fizički likvidirati.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da nešto pojasnimo. Ko je rekao da se Slobodanu Miloševiću ne može da veruje?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam rekao ljudima na sastanku u Bratiškovcima.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** U redu, hvala, možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Taj Goran Opačić kog ste pomenuli, da li je on imao neki nadimak?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Zvali su ga "Klempo".

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li je on bio blizak Milanu Martiću?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, blizak, intiman.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Pređimo na Brušku, već ste nam spomenuli to mesto i ispričali da ste ga posetili. U decembru 1991. godine, da li je u selu ili oko sela došlo do borbi?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne sjećam se.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li znate da je 10 civila ubijeno u selu Bruška 21. decembra 1991. godine? Znate li kako se to desilo?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Čuo sam za to kasnije, a to se desilo tako što je Goran Opačić sa nekoliko svojih ljudi bacio bombu na kuću u kojoj su sjele preostali mještani. U njoj su poginuli Hrvati koji su tu bili i jedan srpski poštar koji je tu bio s njima.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Molim privatnu sednicu za jedno pitanje.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Časni Sude, na privatnoj sednici smo.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ko vas je o tome obavestio?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** A kad vas je o tome obavestio?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Pre dve godine, pre godinu i po dana.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li su se Hrvati, meštani ovih sela, vratili u region sela Škabrnje ili Bruške pre operacije "Oluja"?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne.



**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Časni Sude, sada možemo da pređemo na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Otvorena sednica.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Uz pomoć poslužitelja predstavila bih dokaz 352, tabulator 166. To je dokument iz Ministarstva unutrašnjih poslova, datum je 28. septembar 1992. godine, potpisan, sa pečatom. Pre svega, molim vas da prokomentarišete zaglavlje, pečat i potpis.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** To je dokument koji odgovara sadržaju, s tim što ovde potpis nije Martićev, već je neko potpisao za njega, vjerovatno neko iz komande specijalnih jedinica milicije.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** A ovaj pečat, da li je to taj pečat koji se u to vreme koristio?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Jeste.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** U ovom dokumentu pominje se, citiram, ne mogu da pročitam ovu reč, izvinjavam se, kopija je loša: "Raspolažemo pouzdanim podacima da se u toku 29. na 30. septembar 1992. godine planira nasilno useljavanje stanovništva u Škabrnju, Novi Grad i Pridragu". I malo dalje piše: "Obaveštavamo vas da ćemo da budemo prinuđeni da sprečimo nasilan ulazak na teritoriju RSK". Zna li da se u to vreme u septembru 1992. godine nešto dešavalo u vezi sa povratkom stanovništva?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Znam da se govorilo nešto o tome da je stav ljudi iz Vlade bio da se ne da Hrvatima da se vrate, da se ne dozvoljava Hrvatima da se vrate. Ne znam tačno, precizno.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Hvala vam. Završili smo sa ovim dokumentom.

**SUDIJA KVON:** Gospođo Uerc-Reclaf, ko je preveo ovaj dokument? Interesuje me forma dokumenta. Da li je on dobijen faksom?

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Mi smo ovaj dokument dobili od Ujedinjenih nacija (United Nations), od UNPROFOR-a (United Nations Protection Force) i nisam siguran ko ga je preveo. Pretpostavljam da su ga oni prevodili, ne mi.

**SUDIJA KVON:** Možete li da nam kažete šta predstavljaju ove rukom pisane strane koje su spojene sa ovim dokumentom i imaju isti broj tabulatora?

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Ovo je memorandum iz UNPROFOR-a vezan za tadašnju situaciju i uz njega je priložen ovaj dokument iz Ministarstva unutrašnjih poslova. U suštini, ne mogu da odgovorim na vaše pitanje. Izgleda da je to neko pismo iz UNPROFOR-a i državne komisije za saradnju.

**SUDIJA KVON:** Vidim, hvala vam.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gospodine, vi ste već govorili o Dubrovniku i borbama oko Dubrovnika i o tome kakav je cilj bio vezano za ovo područje. Da li su bosanski Srbi imali neki poseban cilj u vezi sa tim područjem oko Dubrovnika? Da li imate neku informaciju o tome?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da. Imali su cilj da južno od Dubrovnika Republika Srpska izađe na more.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kako vam je to poznato? Da li ste sa nekim razgovarali o tome, da li ste čuli da neko govori o tome?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Čuo sam od Biljane Plavšić da Republika Srpska treba da dobije izlaz na more na konavljanskim stijenama.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kada je to rekla? Da li je to rekla javno i kada?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Javno je to govorila 1994. ili 1995. godine, ne mogu sad u ovom trenutku tačno da se sjetim.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Časni Sude, kad smo govorili o presretnutim razgovorima u vezi sa hapšenjem Martića, bio je jedan presretnuti razgovor o kome nisam razgovarala sa svedokom i sad bih htela to da učinim. Radi se o tabulatoru 37 registratora sa presretnutim razgovorima, to je broj 353. Gospodine, da li ste slušali jedan presretnuti razgovor između Radovana Karadžića i Momčila Krajišnika? Da li se sećate toga?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Sjećam se. Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Koliko vam je dobro poznat glas gospodina Krajišnika?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Dobro mi je poznat, čuo sam ga više puta, ima taj sarajevski govor sa ličnom intonacijom.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da. Ne želim da idem u detalje, to nije sada potrebno. Gospodine, iz nekoliko dokumenata smo videli i vi ste nam objašnjavali da su bili osnovani civilni i vojni sudovi u SAO Krajini i RSK. Takođe smo videli molbu RSK Vojsci Jugoslavije da pošalje kadrove za vojne sudove. Da li to znači da su od 1991. do 1995. godine u Krajini funkcionisali civilni i vojni sudovi?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Jesu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li vam je poznato da li su neki ratni zločini počinjeni protiv nesrpskog stanovništva u tom području bili istraživani? Da li je u vezi sa tim zločinima pokrenut neki sudski postupak koji je doveo do presude i kazne?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne, izuzev jedne grupe iz Ervenika za zločin u Rupama ili tamo negdje blizu. Mislim da je to bilo 1993 godine.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kakva je to bila grupa, ko je bio osuđen i za šta?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Jedna grupa pripadnika vojske Republike Srpske Krajine iz Ervenika je pobila neke civile. Mislim da je to bilo oko Rupa, negdje oko Rupa ili u tom području. Bili su pohapšeni i suđeno im je, ne znam kako se završio taj proces.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Koje su nacionalnosti bile žrtve tog zločina?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Hrvati.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Već ste opisali pljačkanje koje je ...

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Pardon, izvinjavam se, ili je neko od njih poginuo kod Rupa, a oni su pobili neke Hrvate iz svog sela, u tom smislu je ta relacija bila.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gospodine, već ste opisali pljačkanja i razaranja koja su se događala posle napada na hrvatska sela. Sada bih htela da vam postavim jedno pitanje na privatnoj sednici.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Časni sude, na privatnoj sednici smo.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da li ste ikad razgovarali sa Brankom Kostićem, članom Predsedništva SFRJ, u vezi sa pljačkanjem?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, jesam. Dana 31. decembra 1991. godine, u prostorijama Predsedništva Jugoslavije u Beogradu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** O čemu ste razgovarali?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Čekali smo da stigne Borisav Jović, a on nam je pričao vic, pitao nas je da li znamo kako izgleda crnogorska pancir košulja. I onda je ispričao da su to u stvari dve pršute, jedna na grudima, a druga na leđima. I pokazao je na svojim grudima i leđima kako to izgleda i rekao da Crnogorci nose cele pršute kao zaštitu od metka. I onda je prokomentarisao da pripadnici crnogorskog rezervnog sastava u Konavlima vole da pucaju uglavnom u pršute.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Časni Sude, sada možemo da pređemo na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Ponovo smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gospodine, već ste govorili o zadržavanju, o pritvaranju i pomenuli ste dva pritvorska objekta u Kninu. Potrebno mi je još nekoliko detalja o tome. Da li su Hrvati pritvarani u delu stare kninske bolnice?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da, jesu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gdje se u Kninu nalazi ta stara bolnica u odnosu na zgradu Vlade i kasarnu JNA?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Između komande Devetog korpusa i zgrade Vlade.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Znači u blizini?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Ko je vodio taj zatvorski, odnosno privorski objekat i u kom vremenskom razdoblju je to funkcionisalo kao zatvor?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Vodila ga je milicija. Funkcionisao je kao zatvor dugo vremena. Ne znam tačno od kada je počelo, od sredine leta 1991. godine pa do kraja 1992. godine. Kasnije, kada je zatvor preuzelo Ministarstvo pravosuđa i kada je došao Ilija Tauz i doveo profesionalne zatvorske čuvere, on je premješten u drugo krilo stare bolnice i to je kasnije bio stalni zatvor.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Koji ljudi su tamo držani, civili, borci, muškarci, žene?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Zarobljeni pripadnici hrvatske policije i vojske. Kasnije sam čuo da je bilo i civila Hrvata.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Koliko je Hrvata tamo bilo zatvoreno u jednom trenutku, odnosno koliki je bio kapacitet objekta?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne znam tačno kapacitet, moglo je stati više desetina.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Zna li koliko dugo su zatvorenici tamo držani, u kom periodu su ljudi tamo zatvarani?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne znam tačno koliko su držani, ali to je bilo, znači, 1991. godine, u jesen 1991. godine.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Mislila sam koliko dugo bi pojedinci ostajali u tom zatvorskom objektu, da li je to bilo nekoliko dana ili meseci? Koliko dugo bi jedna osoba bila zadržavana tamo?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne znam tačno, bile su razmjene. Znači, dok ne bi bili razmjenjeni i pušteni.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Rekli ste da je bilo poznato da su zatvorenici tamo maltretirani. Ko ih je maltretirao i na koji način, ko ih je zlostavljao?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Čuvari koji su bili milicioneri. Čuo sam kasnije da su čak dovodili sa ulice građane da ih maltretiraju.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Kad kažete građane sa ulice, koje nacionalnosti su bili ti ljudi, žrtve?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Hrvati.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Časni Sude, na privatnoj sednici smo.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Pomenuli ste da je bilo neke razmene i moje pitanje glasi: Da li ste vi učestvovali u tim razmenama?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Početkom septembra 1991. godine, kad je nakon potpisivanja moje izjave i prihvatanja posmatrača Evropske Unije (EUMM, European Union Monitoring Mission) došao ambasador Vejnans (Henry Wijnaendts) on je prijedložio da kao čin dobre volje oslobodimo grupu hrvatskih zarobljenika i da ih on povede sa sobom helikopterom. Ja sam onda pozvao Nikolu Amanovića iz policije i pitao ga da li možemo da udovoljimo zahtevu ambasadora Vejnansa. Amanović je došao i doneo spisak zatvorenika sa sobom, a ja sam ga predao ambasadoru. To se dešavala ispred zgrade Opštine Knin. Sve se to događalo tako što smo stajali napolju. Ambasador je uzeo spisak i olovkom zaokružio neka imena, onoliko koliko je ljudi mogao da povede sa sobom. I to je sve što se tom prilikom dogodilo. To je bilo moje učešće.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Koliko je ljudi bilo na tom spisku i ko su oni bili?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne znam. Mislim da su to bili hrvatski policajci ili pripadnici garde. I bila je još jedna situacija, jedan ili dva slučaja, tačnije, u julu, avgustu, ne sjećam se tačno kad, ali tom prilikom, general Špiro Ninković me je pozvao da pitam Martića da pusti jednog hrvatskog policajca iz zatvora, da ga oslobodi, jer je to zahtevala hrvatska policija iz Šibenika. A drugom prilikom dobio sam još jednu poruku iz Zadra preko jednog doktora iz Šibenika, mog rođaka, sa pitanjem da li mogu da utičem na to da se oslobodi jedan zatvorenik iz Zadra koji je bio u zatvoru u Kninu. To su slučajevi za koje sam ja lično znao.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Molim poslužitelja da svedoku pokaže dokazni predmet tabulator 168, dokazni predmet 352. Moje pitanje glasi: Da li se ovo odnosi na neki od slučajeva oslobađanja koje ste upravo pomenuli? To je naredba datirana 25. juli 1991. godine u vezi sa oslobađanjem Osmana Vikića iz Zadra.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Gledajući to ime, da li biste rekli da je ta osoba Hrvat?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Po imenu bih rekao da je Musliman.

**SUDIJA KVON:** Da li vam je bio potreban potpis premijera da biste mogli da oslobodite zatvorenika? Da li je to bilo uobičajeno u to vreme? Rekao sam "da li znate" umesto "da li vam je bio potreban".

**SVEDOK C-061:** Ne, ali iz nekog razloga od premijera je traženo da potpiše u znak odobravanja da se zatvorenik oslobodi. Ne znam zašto. Ali, ministar Martić je jednom javno rekao da je pogrešno što se to radi preko premijera i generala Ninkovića i da mu je žao što se to zaista i dogodilo, i to je sve objavljeno u novinama.

**SUDIJA KVON:** Hvala vam.

**SVEDOK C-061:** Nema na čemu.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Treba da ostanemo na privatnoj sednici Tokom događaja iz 1991. godine vi ste bili jedna od vodećih političkih ličnosti SAO Krajine, i istovremeno ste bili i komandant Teritorijalne odbrane, i rekli ste nam ...

**SUDIJA MEJ:** Viši pravni savetnik, molim vas. Samo trenutak. Nastavite. To je potpuno drugačije.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Da. Hvala Rekli ste das ste videli šta se dešavalo sa hrvatskim stanovništvom od 1991. godine nadalje, kad se umešala JNA. Kako ste se zbog toga osećali u tom trenutku? Kako ste se osećali zbog toga svega šta se dešavalo?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Pa, osjećao sam da to nije bilo dobro ni za Srbe, da je bilo loše i da je kompromitovalo sve političke principe za koje su se Srbi u Krajini borili do tada.

**TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE:** Rekli ste da ste bili neka vrsta portparola za Krajinu i čak smo videli jedan članak gde se pominjete kao kancelar Krajine. A i vi ste lično rekli da ste imali podršku, i da su vas ljudi slušali. Zašto se niste žustrije suprotstavili onome šta se događalo i zašto ste i dalje zadržali funkcije koje ste imali?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Pa, postao sam isključivo zainteresovan za sudbinu svog naroda. Postao sam etnoegoista, ako mogu tako da kažem, sebičan i samo sam brinuo o svom narodu zaboravivši na druge. I na neki način sam u tome video svoju političku ulogu. Uživao sam u toj ulozi i u javnosti sam govorio ono šta su ljudi očekivali od mene da kažem. Ušao sam u taj začarani krug iz koga je bilo teško izaći. I mislio sam da će se na kraju, po završetku rata, sve srediti određenim političkim riješenjem.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Časni Sude, ovo su bila sva pitanja koja je Tužilaštvo imalo za ovog svedoka. Završila sam brže nego što sam očekivala.

**SUDIJA MEJ:** Sada možemo da pređemo na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**SUDIJA KVON:** Zašto to ne ponovite, to šta ste upravo rekli, zašto ne kažete to na otvorenoj sednici?

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Na šta mislite? Da, shvatam, mislite na to da smo završili sa pitanjima. Da, Tužilaštvo je završilo sa ispitivanjem ovog svedoka. Nemamo više pitanja. Išlo je brže nego što smo očekivali.

**SUDIJA MEJ:** To je dobro vreme, posle pauze prelazimo na unakrsno ispitivanje gospodina Miloševića. Idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)



**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, pre nego što počnete moramo da rešimo jedno proceduralno pitanje na privatnoj sednici. Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**SUDIJA MEJ:** Radi se o sledećem. Naime, sekretarica nam je spomenula da budući da je svedokov glas izmenjen na mikrofону, potrebno je da sekretarica isključi vaš mikrofón gospodine Milošević pošto završite pitanje i pre nego što svedok počne da daje svoj odgovor. Dakle, biće potrebno da pravite pauze između pitanja i odgovora. Stoga vas molim da vaša pitanja budu što kraća, a svedoku napominjem da ima na umu da pošto optuženi postavi pitanje, napravi kratku pauzu kako bi sekretarica mogla da isključi mikrofón pre nego što počne da odgovara. Ovo sve zajedno ne zvuči teško, ali ja znam da će u praksi biti jer kada vam se postavi pitanje, vi ćete naravno biti u iskušenju da odmah date odgovor budući da se savršeno razumete, govorite isti jezik, ali molim vas imajte to na umu. Dakle, treba da bude kratka pauza pre vašeg odgovora. Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, molim vas imajte na umu da sva pitanja koja bi mogla da razotkriju identitet svedoka, kao što znate, moraju da budu postavljena na privatnoj sednici. Molim vas da to poštujuete. Izvolite. Unakrsno ispitivanje gospodina Miloševića.

#### **UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ**

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Gospodine Mej (May), meni je dostavljeno saslušanje ovog svedoka na video trakama. Želim da vam na početku pokažem jednu od tih mnogih video traka, pokazaću vam prvu, dovoljna je prva.

**SUDIJA MEJ:** Da vidimo o čemu se radi. To su trake s njegovim razgovorima, intervjuima?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Da. To je deo prve trake njegovih razgovora sa go-  
spođom sa druge strane i istražiteljem, pa bih ja onda mogao da postavim  
neka pitanja, da on to prokomentariše.

**SUDIJA MEJ:** U redu, ako znamo o kojoj je traci reč. To ćemo da učinimo na  
privatnoj sednici, zbog distorzije lika na ekranu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**SUDIJA MEJ:** Izvolite, da vidimo video snimak.

*(Video snimak)*

*Milan Babić: Ja sam uvek iz dana u dan regovao. Hoću reći imao sam dnevne  
rekacije na... spolja izazvane koje su pokazivale dnevni interes Srba u Krajini,  
naroda koji predstavljam. U svim mojim nastupima želeo sam samo jedno, da za  
Srbe u Hrvatskoj i u Krajini pre svega obezbedim pravilan, pravedan i skladan  
odnos u Hrvatskoj, a nikako rat, ubistva i stradanja. U tom smislu ja sam i da-  
vao neke izjave. Jednu je prenela štampa, 21. avgusta 1991. godine, a odnosi  
se na nastojanje da se očuva mir u regijonu Kijeva o čemu sam već govorio.  
Drugu izjavu je takođe štampa prenela, 29. avgusta 1991. godine u kojoj sam  
govorio da ne želimo krvoproliće između hrvatskog i srpskog stanovništva. Javno  
sam rekao da ne želimo da ponovimo ni jedno hrvatsko selo, ni delić hrvatske  
teritorije, niti da napravimo bilo kavu štetu hrvatskom narodu. Na kraju, mislim  
da sam već to i pominjao ranije sa međunaradnim predstavnikom gospodinom  
Galbrajtom (Peter Galbraith), složio sam se za mirno rešenje i međunaradni  
predlog za status Krajine u Hrvatskoj.*

*(Kraj video snimka)*

**SUDIJA MEJ:** Izvolite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Ovo su inserti sa te kasete, ona će biti malo duža  
jer hoću da mu postavim pitanja kada je vidimo celu. Možete da nastavite.

**SUDIJA MEJ:** U redu.

*(Video snimak)*

**Milan Babić:** Još dve rečenice u vezi druge teme. To je u vezi dokumenta koji smo ovde već imali. To je dokument pod brojem 63. Dokument je naslovljen Komandi Treće operativne zone. O tome sam već govorio, ipak želim u ovom kontekstu da dodam još nešto.

**Istražitelj Hardin:** Dakle to je samo radi naše reference, dokument koji je označen MB 63, broj ERN je 0307-794.

**Milan Babić:** Želio bih da kažem sledeće. Svakako da sam ja potpisao taj dokument jer da ja to nisam potpisao, to bi svakako neko drugi uradio. Naravno, pitam sam sebe i želim da kažem zbog čega je to menu u stvari potureno da potpišem. Hoću da budem jasan. Ovo je još jedno delo Miloševićeve pralalelne strukture u Krajini. Svakako su želeli na taj način da kompromituju mene, da me kompromituju u mojim budućim namjerama, u mojim namjerama da sa legitimnim predstavnicima hrvatske vlosti na miran način rešim probleme. Da me predstave kao lažova i nekoga ko je za rat, a ne za mir. U tadašnjoj trenutnoj situaciji sigurno je bilo kompromitovanja mene i predstavljanje kao one opcije koja nije za mir i nije za Vensov plan (Vance Plan). Hoću da kažem da ovaj dokument vrši svoju kompromitujuću funkciju, djelatnost i dan danas i u ovom trenutku. Ja osjećam da me i dan danas kompromituje, da me predstavlja u drugačijem svetlu nego što ja stvarno jesam i kakve jesu moje stvarne namjere bile. A to je bilo riješiti političke probleme bez nasilja i omogućiti koegzistenciju srpskog i hrvatskog naroda bez sukoba. To je ono što sam sad hteo da kažem i ja vam se zahvaljujem.

**Istražitelj Hardin:** Dakle gospodine Babiću, dozvolite da vam postavim pitanje u vezi onoga šta ste spomenuli pre nekoliko minuta. Pomenuli ste da ste 29. avgusta 1991. godine u izjavi da niste želeli da dođe do krvoprolića i u tom stilu ste govorili. Ja imam tu predstavljeno ono šta je "Politika" donela i to nosi datum 29. avgusta 1991. godine. Mislim da je ovo šta je ovde napisano rezime tog članka, da je to jedno, kao što kažu, mislim da je to rezime, ali to što piše ovde je sledeće: "Milan Babić izjavljuje da su južni delovi SAO Krajine skoro u potpunosti pod kontrolom naoružanih ljudi pošto su snage SAO Krajine oslobodile Kijevo, Vrliku, Ortišić i druga područja. On dodaje da nisu nikakve snage učestvovala, nikakve snage iz Republike Srbije u toj operaciji i da se Srbi neće libiti bilo kakvih sredstava da bi odbranili pravo na nezavisnost. I onda je doda-

to da je on, vi, izjavio da Krajina ne može ostati u okviru Hrvatske čak i kad bi Hrvatska ostala u okviru Jugoslavije. Da li se vi sećate toga, tog intervjua?

**Milan Babić:** Sjećam se da je moja poruka bila da mi nemamo pretenzija prema Hrvatskoj i hrvatskom stanovništvu.

**Istražitelj Hardin:** Kad ste spomenuli da je štampa preuzela vašu izjavu, je li to taj isti intervju o kome govorimo?

**Milan Babić:** Ja sam to našao kod jednog mog prijatelja koji je kocipirao, pa sam se podsjetio, ali ja ću potražiti iz konferencije za štampu, pa ću proveriti.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Da li želite da nam predate ovaj papir? Je li to članak? Vi ste gospodine Babiću... Ja vas nisam dobro razumela šta ste želeli da kažete kad ste rekli da ste vi kao regionalni političar želeli da dođete do dogovora sa Hrvatima u okviru Hrvatske. Od kog trenutka nadalje ste vi imali taj plan?

**Milan Babić:** Da, moglo bi se reći plan ili bila je to moja namjera da to uradim. To je bilo od početka septembra 1990. godine kada sam sa gospodinom Jerkom Vukasom predsjednikom opštine iz Sinja, dogovorio sastanak sa predstavnicima hrvatske vlade i Sabora Republike Hrvatske. Mi smo tada, 10. septembra potpisali jedan dogovor, dao sam ovde u dokumentima ima kopija tog dogovora, gde smo dogovorili da ćemo kroz insitucije rešavati sva sporna pitanja.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Zašto ako je to, da sada ne idemo u detalje, da nas ne odvuču detalji, ali ako je to bila vaša namera od septembra 1990. godine, zašto ste onda usvojili i potpisivali toliko dokumenata o anektiranju Krajine Srbiji?

**Milan Babić:** Ja sam govori da su to bile nervne reakcije na spoljašnje događaje. O nekim smo događajima već razgovarali, je li. Ali ovo šta sam pominjao već nekoliko puta, da je postojala jedna, stvarana jedna paralalna struktura u Krajini koja je bitno uticala na te događaje. Preuzimanjem insitucija sile, što su recimo, imali su monopol na silu u Krajini. Kroz insitucije milicije i Državne bezbjednosti. Zatim, bilo je i javnog zastrašivanja stanovništva. Ja sam već nekoliko puta pominjao film koji je Televizija Beograd prenela o Martinu Špegelju i planiranju napada na Knin, planiranju napada na Knin, čime smo u stvari bili svi javno zastrašivani, i ljudi i hajde da kažem, svi ljudi a i predstavnici građana. Pa onda, u nekom smislu, hteli smo da isteramo Miloševića na čistinu da ga provociramo politički, grubo rečeno, da ne obmanjuje narod lažnim nadama. Rekao sam da su naše reakcije bile reakcije na dnevne događaje nakon što je stvorena takva atmosfera straha i nakon što su izazvani sukobi oružani. Sledeća prilika je bila da se naš status reši u Hrvatskoj na međunaradnoj konferenciji, a onda su opet primjenjena slična sredstva od strane Miloševića i njegovih ljudi. Ja sam se nalazio u stanu kod Borivoja Rašua kada je počela konferencija, ispred stana, ispred stana Borivoja Rašua kad je počela ta konferencija. Pisalo je velikim

crvenim slovima "Babić izdajnik". On je rekao da je to napisao jedan milicioner koji stanuje pored njega. Ja sam već pominjao kako je Frenki, u stanici milicije u Kninu, prije nego što sam otišao na prvi sastanak povodom Haške konferencije u Pariz, uzbunjivao ljude protiv mene govoreći da sam ja izdajnik. A onda je bila i javna atmosfera, znači Milošević, Borislav Jović, Simović, Petrović, potpredsjednik Skupštine Srbije, Branko Kostić, da sada ne nabrajam sve ljude, mnogi ljudi iz Srbije iz vlasti, pravili su tajnu atmosferu među stanovništvom i stvorili očekivanja kod ljudi u Krajini da je njihovo prirodno pravo da ostanu u Jugoslaviji, da se opredjele. Ja sam pričao jedan slučaj kad nisam više mogao izdržati takvu atmosferu i takav pritisak kad sam pobegao i nisam otišao na sastanak u Pariz (Paris). Ja sam lično bio stisnut između javnog mnjenja koje je stvarao Milošević i vlasti u Srbiji i ličnih pritisaka na mene kao izdajnika srpskog naroda. U to vreme lansirali su, znači po Haškoj konferenciji (International Conference on the Former Yugoslavia) ...

**(Kraj video snimka)**

**SUDIJA MEJ:** Ima li toga još gospodine Miloševiću?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Da, da.

**(Video snimak)**

**Milan Babić:** U to vreme kakva je to bila atmosfera i kako je neko mogao da funkcioniše kao racionalan i trezven političar.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Gospodine Babiću, ja još uvek ne razumem kakav je bio vaš položaj u odnosu ne te vaše planove. Dakle, vi ste rekli da je septembar 1990. godine, namjera vam je bila da rešavate ta otvorena pitanja u okviru Hrvatske.

**Milan Babić:** Da.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Onda je došao taj period sukoba do kojih je došlo. Da li sam vas ja dobro razumela da kad su izbili ti sukobi da ste se vi još uvek držali tih planova ili ste to odložili za neko vreme.

**Milan Babić:** To je bilo u mojoj glavi i mom srcu, a ne uvek na mojim ustima.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Da li sam vas ja dobro razumela da ste u jesen 1991. godine opet želeli da razgovarate i pregovarate sa Hrvatim?

**Milan Babić:** *Bila je prilika za to. Posredstvom međunarodne zajednice. Ali ja sam već govori o tim odnosima i kako su ti pregovori tekli. Moja je greška što nisam možda imao dovoljno hrabrosti da napravim javni iskorak.*

**Tužilac Uerc-Reclaf:** *Da ne govorimo o vašim slabostima. Govorimo sada o 1991. godini.*

**Milan Babić:** *Hoću da kažem da Tuđman nije hteo javni sastanak samnom. On je meni ponudio razgovor, ja sam prihvatio, ali da bude javan, da se zna za taj razgovor, da ne bude nešto tajno. Onda nisam imao povratni odgovor oko toga. Onda je usledio naš predlog za ustavno rešenje Hrvatske, Krajina kao županija, regija u Hrvatskoj, pokazao bih skicu ovde. Zato su mene prozvali župan, čak me je i Biljana Plavšić zvala županom. Znači to je da hoće da Krajina bude hrvatska županija.*

**Tužilac Uerc-Reclaf:** *Znači ako sam vas sada, teško je kad skačemo od godine do godine, ali ako sam vas dobro razumela, 1990. godine vi ste bili na tom, išli ste tim pravcem da bi Krajina postala autonomna oblast. Područje, autonomna oblast u okviru Hrvatske.*

**Milan Babić:** *Da, formalno je ona i bila, sve do kraja maja 1991. godine.*

**Tužilac Uerc-Reclaf:** *Ali onda ste to pustili i napustili i niste dalje išli tim putem.*

**Milan Babić:** *Nije bilo mogućnosti da se to ostvari, ja sam bio zarobljen okolnostima koje su stvorene oko nas. Hrvatska je već otvoreno objavljivala da Srbija iskorišćava Krajinu za svoje ciljeve.*

**Tužilac Uerc-Reclaf:** *Dakle vi ste malopre rekli da je on stvarao paralelne institucije u Krajini da je minirao vaš plan.*

**Milan Babić:** *Da, ja sam uvjeren u to.*

**Tužilac Uerc-Reclaf:** *Ali ja to ne razumem. Kako je on to mogao da čini.*

**(Kraj video snimka)**

**SUDIJA MEJ:** *Možemo li da prekinemo snimak na trenutak. Hvala vam, izvolite.*

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** *Časni Sude, upravo sam uspela da nađem pismeni tekstovog intervjua i primetila sam da na ovoj traci koju sada gledamo, dve rečenice nedostaju. One su isečene. Mislim da to na izvestan način menja ono šta svedok kaže.*

**SUDIJA MEJ:** *Kako glase te dve rečenice?*

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Hrvatska je javno izjavljivala da Srbija zloupotrebljava Krajinu za svoje svrhe publiciteta, a onda sam ja pitala svedoka. "Tako je, zar to nije istina?" A svedok je odgovorio: "Da, ali ja hoću da kažem da su Milošević i drugi, zloupotrebljavali Krajinu, njene ličnosti i njene insitucije". To je ono šta je rekao svedok, a to je isečeno.

**SUDIJA MEJ:** Kada ova traka i transkript budu primljeni kao dokazni predmet, imaćete priliku da proverite i da vidite da li je to tačno.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Ima takođe drugih pauza i sad sam to tek našla u transkriptu, pa ćemo to proveriti.

**SUDIJA MEJ:** Dajte da preslušamo traku dalje. Gospodine Tapušковиću, šta ste vi hteli? Jedan po jedan.

**PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ:** Ja bih skrenuo pažnju časnim sudijama na jednu stvar. Ja se slažem da sve treba da se ceni u kompletnom kontekstu, ali mi smo nekoliko dana slušali presretnute razgovore i iz njih su vađene samo po dve rečenice. Dakle, ako se ovo odnosi na suštinsko pitanje da se svaki dokument, svaki transkript gleda u svom kompletnom obimu, ja se slažem da to tako bude, ali primedba Tužilaštva u ovom momentu da se mora voditi računa o neke dve rečenice mislim da je neopravdana ako je dok smo preslušavali razgovore, presretnute, korišćen sasvim drugi metod.

**SUDIJA MEJ:** Samo trenutak. Imaćemo pune isečke sa trake primljene u dokazni materijal. Onda ćemo imati priliku da vidimo šta zapravo svedok kaže. Izvolite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Bilo je skraćivanja radi ekonomije vremena. Jer poenta na kojoj insistira dama preko puta, nije izgubljena pošto je on to rekao. Isečeno je ono šta ona govori šta nije toliko bitno za izjavu svedoka. Ali skraćivanja su isključivo radi ekonomije vremena ali pošto su to vaše trake, a ne moje, onda svakako ne postoji namera da se nešto preskoči. Ja želim da se vidi na koji način ovaj svedok svedoči i ništa drugo. A onda ću ga pitati.

**SUDIJA MEJ:** U redu. Kada ovi isečci filma budu završeni, cela traka će biti usvojena u dokazni materijal, sigurno će morati da budu pod pečatom, a

onda ćemo uvesti u dokazni materijal i transkript. Sve ovo mora da se drži u izvesnim granicama. Gospodine Miler (Peter Michael Muller), izvolite a onda moramo da nastavimo.

**ADVOKAT MILER:** Hvala, časni sude. Samo radi pravičnosti i obezbeđenja interesa mog klijenta i njegovih prava kao svedoka koji ovde treba da govori istinu, ja mislim da je trebalo da se on makar obavesti da ćemo slušati ove trake što nije učinjeno.

**SUDIJA MEJ:** Evo, sada je čuo, čuo je nakanadno. Za sada nikom nije učinjena nepravda. Gospođu Uerc-Reclaf, možete li da nam kažete u vezi ovog dokumenta koji je pomenut, to je neka naredba Trećoj operativnoj zoni i koju je potpisao svedok, da li je to jedan od naših dokaznih predmeta ili nije?

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Prvi dokument je zapravo tabulator 143, dokaznog predmeta 352 i to se odnosi na komandnu strukturu u Trećoj operativnoj zoni, ali onaj sasvim prvi dokument koji se pominje u intervjuu je dokument koji mi nemamo u svojim dokaznim predmetima. I ako gospodin Milošević želi na njega da se poziva, moraćemo da ga uvedemo kao novi dokazni predmet.

**SUDIJA MEJ:** Ali ona naredba za koju sam vas pitao to je tabulator 143, u dokaznom predmetu 342, je li tako? Molim da se sada pusti video snimak

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Ja sam razumeo da je nešto pominjem. Ja ne pominjem ništa, ja prikazujem ono šta svedok govori. Za sada ne pominjem ništa.

**SUDIJA MEJ:** Ne, ne. Gospođa tužilac je rekla da ako želite da se izjava koja se pominje na traci bude uvedena kao dokazni materijal, moraćete da bude uvedena kao poseban dokazni predmet sa svojim dokaznim brojem. Dajte da nastavimo sa video snimkom.

*(Video snimak)*

**Milan Babić:** *Kako smo na području Knina napravili jedan mir kad je ispravljeno stanje posle velikih nemira, kada smo davali te pomirujuće izjave i ove aktivnosti, desile su se dve stvari. Pojavio se takozvani Savjet narodnog otpora*



protiv ugnjetavanja Srba, imao je neko dugačko ime, skraćeno kažem, Savjet narodnog otpora, ilegalna organizacija koju sam ja kasnije prepoznao tokom 1991. godine kao sistem DB odnosno te ljude koji su bili u DB. Čak je neki novinar negde sećam se zabilježio, pošto niko iz Knina više ne diže nikavu gužvu, onda sad taj prazan prostor je iskoristio Savjet narodnog otpora. Druga stvar desila se, počeli su nemiri, sukobi na Baniji. Ja sad ne mogu tačno da znam ko je bio uzročnik tih sukoba. Srbi su optuživali hrvatsku vladu, hrvatska vlada je optuživala Srbiju i pobunjene Srbe, hrvatska vlada je optuživala pobunjene Srbe i Srbiju, a Srbi sa Banije optuživali su hrvatsku vladu, ali... A sjećam se da je mene Rašković podržao, da je to u redu i rekao je "neko treći želi sukobe". Znači dvoje smo bili, mi smo bili i hrvatska vlada, znači postojao je neko treći kome nije odgovarao mir. On je nešto znao više od mene u tom trenutku.

**Istražitelj Hardin:** Kad ste rekli za Savet tog narodnog otpora da ste u njima videli DB, da li je to, ljude iz DB Srbije ili iz lokalnog DB?

**Milan Babić:** To su ljudi znači koji su živeli tamo, u lokalnu u Kninu. Oni su formalno bili, to je Dule Orlović, Vitas i drugi... U jednom trenutku Dušan Orlović je bio formalno šef DB Krajine. A li ja sam govorio da sam ja u stvari prepoznao da je njemu šef Jovica Stanišić, iz onog razgovora u avgustu 1991. godine.

**Istražitelj Hardin:** Da ne odlutamo, gospodine Babiću. Dakle vi ste rekli da dok ste vi u stvari išli putem mira, mirnog rešenja, da su tu bili ti drugi elementi koji su bili za rat, to je taj Savet narodnog otpora, onda tu su ti sukobi na Baniji i da vam je Rašković spomenuo i taj treći elemenat. Kako onda možete reći da je to Milošević, i gde je njegovo mesto u toj slici?

**Milan Babić:** Ta slika se dešavala u mom saznanju, ja kada sam prvi put video te ljude, ja nisam znao šta je to. Ali onda sam tokom vremena saznao da tu postoji jedna hijerarhija, sistem. Vitas, Orlović, Martić, Stanišić i sigurno da to vodi do Miloševića, ja mislim da Stanišić vodi do Miloševića, znači ja tako sagledavam tu strukturu.

**Istražitelj Hardin:** Kad kažete on ...

**Milan Babić:** Milošević. Oko prihvatanja mirovnih snaga Ujedinjenih nacija, oko prihvatanja plana Sajrusa Vensa (Cyrus Vance), pre toga je bila diskusija u kojoj je žestoko Karadžić ga podržavo, agresivno prema meni nastupao u podršci tom njegovom zahtevu i jedan mirni stav, saglasan takođe sa Miloševićem, ali jedan mirni stav Nikole Koljevića. I onda mi je Milošević dao papir i ja odem u drugu prostoriju i napišem izjavu, ja sam napisao izjavu otprilike na jednoj strani, on je uzeo olovku, mislim da je bila obična olovka i rekao je sledeće. Milošević: "Evo, neću ti precrtati, nego ću ti podvući šta bi trebalo da izbaciš". I onda je podcrtao i podvukao skoro ceo tekst. Ostala je samo rečenica u kojoj

stoji "Prihvatamo plan Ujedinjenih nacija, prihvatamo Mirovni plan". Ja kažem, tiho protestvujem, odnosno nisam se slagao, na šta mi je on rekao "tvrdoglav si". Tako me je zvao, da sam tvrdoglav i "truble maker" na engleskom. A to je lansirao, izraz "truble maker" je lansirao izraz u aprilu, maju 1991. godine. Tad je rekao da me treba ubiti. Odnosno rekao mi je "kažu mi neki akademici da tebe treba ubiti". Ali ovom prilikom je.

**Istražitelj Hardin:** Ali to je bilo maja 1991. godine.

**Milan Babić:** Da, da, kad je rekao da me treba ubiti. Ali ovom prilikom to nije rekao nego je on izašao ...

**Tužilac Uertc-Reclaf:** Da li ste vi to, da li je on to tako u šali rekao ili ste vi to shvatili kao pretnju?

**Milan Babić:** Prijetnja. On je to hteo malo da sakrije, kao nije njegova direktna pretnja nego, ali sećam se uz to je išlo, nije poslužio ni kafu, znači bio je jedan baš neprijateljski stav ... Dok Jović nije stigao da je Branko Kostić razgovarao sa generalom Krstićem telefonom, to je bio taj period. Kad mu je rekao, kad sam ja čuo telefonom da mu kaže "imam nešto za potpisati". Da li je još neko od članova Predsjedništva ja sad ne mogu da se sjetim, ovoga se sjećam zbog te scene sa telefonom, ali razgovor je vodio samnom Jović.

**Istražitelj Hardin:** Ja bih vas molio, sad kad se podsetimo na taj razgovor, da nam po vašem najboljem sećanju kažete šta vam je on rekao i šta ste vi govorili. Ne treba nam šta ste vi mislili nego to šta je bilo rečeno sa jedne i sa druge strane.

**Milan Babić:** On je pokazao plan, znači tekst. Ja sam to pogledao i ja sam rekao "ovdje nema ništa novo", to sam rekao, a on je odgovorio, arogantno, s visine "A ima li išta kod tebe". Ja sam rekao "nema, ne". Daljih elemenata razgovora ja se sada i ne sjećam, da li smo razgovarali, ali je ostlo ono ključno što sam ja zapamtio, ta njegova arogancija i stav, verovao je da je postigao veliku impresiju na mene.

**Istražitelj Hardin:** Dakle, kad ste vi imali taj sastanak s njim, on je bio, njemu je bilo vrlo jasno da se vi suprotstavljate tom planu?

**Milan Babić:** Čim je rekao "ima li nešto kod tebe novo" odnosno da li sam ja nešto promjenio u svom stavu. Ja se nisam generalno suprotstavljao. Generalno sam prihvatao plan da u tom smislu on je znao da ja imam primedbe i u tom smislu je pitao ima li šta kod mene novo, da li sam odustao od svojih primedbi. Ja sam rekao da i dalje zadržavam svoje primedbe.

**Istražitelj Hardin:** Dakle u vezi toga da vam postavim pitanje. Dakle, u vezi sa ovim što sam ja pročitao, da li je to jedan od tih elemenata oko kojeg ste se sporili, naime oko shvatanja gospodina Miloševića i vas?

**Milan Babić:** Ne, ne. Nije o tome bilo reči. To je bio bezbjednosni aranžman, element bezbednosti.

**Istražitelj Hardin:** Samo trenutak. Dakle da identifikujem dokument iz koga čitam, to je taj ERN broj 005433460 i to je nezvanični prevod i to je tekst Milana Babića u odgovoru Slobodanu Miloševiću kako je preneto od strane "Politike" 12. januara 1992. godine. Da li ste vi pisali Slobodanu Miloševiću tog datuma ili oko tog datuma?

**Milan Babić:** Pa pismo je napisao Boro Rašuo, ja sam potpisao tekst i on ga je nakitio onako, svim i svačim.

**Istražitelj Hardin:** Ali to pismo koje je napisao, ko je napisao, objavljeno je sa vašim potpisom?

**Milan Babić:** Da.

**Istražitelj Hardin:** I da li je to verno odražavalo ono šta vi želite?

**Milan Babić:** Ne.

**Istražitelj Hardin:** Zašto ste onda to potpisali?

**Milan Babić:** Zato što je nešto tako u javnosti, Milošević je formirao tako javno mnjenje. I politički razlog, tako mi je sugerisao tekstopisac da ga na taj način javnosti, njegovoj, koju je on tako tvorio suočim.

**Istražitelj Hardin:** Ali ne znam da li se vi sećate tog pisma, mi tu nemamo u originalnom srpsko-hrvatskom jeziku, ali u čemu su se vaši stavovi razlikovali?

**Milan Babić:** Pa prvo, Vensov plan je bio bezbjednosni aranžman, ne politički. Jer tim planom nije obuhvaćena otprilike jedna četvrtina prostora na kome su živeli Srbi u Krajini. I osnovna primedba se odnosila na teritoriju, na prostor koji treba da bude zaštićen od strane mirovnih snaga. Ja sam pokazivao i Miloševiću i Joviću šta nije pod zaštitom, a oni nisu hteli o tome da razgovaraju. I onda je išao jedan čvrsti stav sa moje strane, insistiranje na "zelenoj liniji" ili liniji razdvajanja snaga, a razlog je bio ustvari da na taj način se zaštićuje čitava teritorija na kojoj žive Srbi. Ja se nisam mogao suočiti sa situacijom u kojoj bi veliki broj ljudi ostao nezaštićen i da onda kaže da sam ja krivac za to, za njihov položaj.

**Istražitelj Hardin:** Da vam postavim ovakvo pitanje. Je li ovo bilo političko pismo ili je to pismo odražavalo kako vi osećate u stvari?

**Milan Babić:** Političko.

**Istražitelj Hardin:** Mislim ja sam to sada ovlaš išao pogledom preko ali ja u ovom pismu ne vidim ništa što bi se odnosilo na tu nepokrivenu teritoriju, zaštićenu.

**Milan Babić:** Linija razdvajanja snaga, znači razmještaj do linije razdvajanja snaga značio je zaštitu teritorija.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Ne moramo sada da idemo u te detalje. Dakle, gospodine Babiću, kad ja čitam ovo pismo, retorika je vrlo radikalna, naročito ona koja se odnosi na Hrvate, za koje se govori da su kao hrvatski neonacistički agresori i da realizacija Vensovog plana znači u stvari ostvarivanje plana za genocid nad Srbima, da se vi suprotstavljate da bi Krajina bila deo Hrvatske, da ne želite da dođe do razoružavanja. Iz ovog pisma moglo bi da se zaključi da ste mnogo radikalniji od samog gospodina Miloševića.

**Milan Babić:** Ne, to nisu bila moja osjećanja i misli. Ja sam mislio o konkretnim stvarima bezbjednosnih elemenata, pa vjerujem da u nesmotrenosti u napetosti kod nas kako je bilo, ja ne mogu da sporim ali to nije ono o čemu je bila reč, o tim elementima nije bila reč, a nisam bio radikalniji, jer je Milošević 26. februara preko Skupštine u Borovu Selu uveo zakone i Ustav Jugoslavije na teritoriju Krajine, važeći. Postoje dokumenti o tome. Jer u trenutku ovoga pisma nije važio ni Ustav ni zakoni Jugoslavije u Krajini.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Vi ste nam prošli put dali i predali mnogo dokumenata i neki od tih dokumenata baš to ...

**Milan Babić:** On je praktično okupirao Krajinu od Jugoslavije 26. februara. Politički. Do tad je imao kontrolu nad milicijom, nad vojskom, uticaj na privredni sistem preko privrede, a 26. februara je zaveo političku okupaciju Krajine, uzurpirao je vlast. Ovakve stvari samo zbunjuju, u stvari skreću pažnju na, praktično zaista prikazuju mene, ali u stvarnosti je bilo drugačije.

**Istražitelj Hardin:** Dakle, o tome smo već neštu razgovarali, dotakli smo se toga kad smo razgovarali o onim oktobarskim sastancima, ali dozvolite sada nekoliko minuta da ja vidim šta sam ja propustio, šta mi još fali. Znači je li tačno da ste vi rekli da je on uveo jugoslovenski Ustav i jugoslovenske zakone u Krajinu 26. februara 1992. godine?

**Milan Babić:** Jesam.

**Istražitelj Hardin:** A kažite mi da li je onda u to vreme Hrvatska Vlada imala nekog uticaja na područje Krajine? Na teritoriju Krajine?

**Milan Babić:** Ne.

**Istražitelj Hardin:** Znači po onome kako ja vas razumem sada je to područje Krajine postalo deo Jugoslavije, je li to tačno?

**Milan Babić:** Ne baš.

**Istražitelj Hardin:** A šta je onda to bilo? Šta je ona postala?

**Milan Babić:** Formalno, posebno područje, a stvarno, deo Jugoslavije.

**Istražitelj Hardin:** A šta ste vi želeli?

**Milan Babić:** 19. februara nezavisnost od Jugoslavije.

**Istražitelj Hardin:** Samo trenutak, govorićemo o geografiji i fizičkoj dinamici kasnije. Dakle po onome šta ste vi rekli, 26. februara 1992. godine, Milošević je učinio to da je Krajina postala deo Jugoslavije. Dakle zar nije to, ako krenemo nazad od 1990. godine na dalje, pa do ovog datuma, zar nije to ono šta ste u stvari i vi i ljudi koji su živeli u Krajini u stvari želeli, da se razidu sa Hrvatskom i da se priključe ili Srbiji ili Jugoslaviji u različitom periodu?

**Milan Babić:** Ne.

**Istražitelj Hardin:** Vlada SAO Krajine?

**Milan Babić:** Ne.

**Istražitelj Hardin:** Da vas pitam gospodine Babiću. 19. decembra u Krajini ste odlučili da ne želite da budete deo Jugoslavije.

**Milan Babić:** Proglasili smo se samostalnim, znači prestali smo biti deo Jugoslavije.

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Ali istovremeno na osnovu pisma koje je napisao gospodin Rašuo kažete da ne želite da budete deo Hrvatske. Da li ste želeli jednu apsolutnu nezavisnost, ne znam, kao Monako (Monaco), da li ste to želeli?

**Milan Babić:** Prosto i jasno. Hrvatska je već bila priznata od nekoliko država kao nezavisna država. Znači od 23. decembra Nemačka (Germany) i tako dalje, stav međunarodne zajednice odnosno Konferencije o Jugoslaviji je bio sasvim jasno od oktobra 1991. godine da nema promena granica bivših jugoslovenskih republika. Svakom racionalnom je bilo jasno da Krajina će morati naći svoje mesto u Hrvatskoj. Iz toga sukoba i oružanog i insitucionalnog odvajanja i svega ostalog, da kažem jedne vrlo radikalne formacije koja nastala u odnosu na ovakav stav međunarodne zajednice, novi, otklon iz ove pozicije u kojoj smo bili morao je biti postepen. Znači ne Monako, nego tražnje, znači približavanje forme. Znači Krajina je postala insitut, Republika Srpska Krajina kako smo je zvali insitutut preko koga se mogao rešiti u dogovoru sa Hrvatskom, međunarodnom zajednicom i svim ostalim zainteresovanim subjektima, njena buduća pozicija. Moje uverenje i osećanje jeste bilo da to treba da bude političko teritorijalna zajednica u nekoj formi. Znači od tog trenutka sigurno ona mora biti u

nekoj formi sa Hrvatskom, to je jasno. Znači od 18. oktobra kada je na Drugoj plenarnoj sjednici takav stav utvrđen na Međunaradnoj konferenciji o Jugoslaviji, realna perspektiva je mogla biti samo takva. Ali trebalo je izaći iz ovog stanja da kažem i velikog poverenja javnosti u opciji koju je Milošević zastupao javno. Mi smo se u tom trenutku našli u jednoj poziciji između, između nekakva Jugoslavije i Hrvatske koja je postala nezavisna. Ali bez obzira na to šta je u to vreme svašta pisano po štampi ...

**(Kraj video snimka)**

**SUDIJA MEJ:** Ako sada nastavljamo ...

**(Video snimak)**

**Milan Babić:** Civilnu upravu na kraju, jeste bilo u tom pravcu da se lagano, znači međunaradna zajednica nameće to neko rešenje. Bez velikih potresa ili u javnom mnjenju ili strahova u narodu i na kraju, da ne dobijemo osvetu od Miloševića. To je jedan bio tih način da se na jedan način polako, polako naše rešenje, jedno stabilno unutar Hrvatske. Ali ja sam već pominjao vama u ovim razgovorima da je od ovog trenutka, pogotovo od moje inicijative za upravu pod Ujedinjenim nacijama, protektoratom, nastala jedna podmukla kampanja koju su čak činili ti saradnici koji su se predstavljali kao moji bliski saradnici i usmeravali pažnjuna sasvim druge stvari, na pravljenje radikalne predstave o nama. Nije bilo toliko snage nikod mene lično ni u insitucijama Krajine da se nađe, da se iz toga izade mirnim putem. Moram priznati da sam zaista bio ponovo zarobljen tom zagušljivošću, sa svim što se stvaralo. Ja sam pričao i to kada je opština donijela odluku da prihvati mirovne snage, razmještaj na Knin, došlo je do prvog pucanja u mom stanu. Ja samo želim da dočaram jednu opštu atmosferu i odnose koji su ...

**Tužilac Uerc-Reclaf:** Gospodine Babiću, to što nam vi sada govorite je u potpunoj suprotnosti sa onim što piše u ovom pismu. Kako možete to objasniti?

**Milan Babić:** Pa nisam imao snage, drugačije, da nisam imao oslonca na druge ljude sem tih koji su meni bili najbliži. Ja sam rekao da moju ideju, ideju Vlade Krajine kao protektoratu Ujedinjenih nacija nisu ti isti ljudi hteli podržati.

**Istražitelj Hardin:** Gospodine Babiću, uz dužno poštovanje, kad vi kažete da niste imali dovoljno snage, vi ste izdržali tri dana u Palati federacije pred najmoćnijim ljudima u Jugoslaviji i razgovatrali o planu. Vi tada niste predstavili sebe kao čoveka koji se plašio da govori ili se plašio da deluje.

**Milan Babić:** Manje sam se plašio njih nego besa i protesta naroda koji bi reagovao. Kako bih ja mogao reagovati da neko kaže, da, on je kriv, on zaštitio tim, a briga ga za nas. I onda ide reakcija osvjete. Ali je odgovornost pred tim ljudima koje sam predstavljao. Ja sam jednom rekao gospođi Krga da je to bio egzistencijalni strah za opstanak.

*(Kraj video snimka)*

**SUDIJA MEJ:** To je sada gotovo, je li tako, gospodine Miloševiću?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Mislim da ima još jedan mali deo.

*(Video snimak)*

**Istražitelj Hardin:** I vrlo otvoreno, neki odgovori koji su se odnosili na primer na ovo pismo su u suprotnosti sa mnogim stvarima koje mi imamo.

**Milan Babić:** Ja govorim iskreno iz glave i iz srca. Da li treba da nešto odgovorim još?

**Istražitelj Hardin:** Ne, ja sam morao da vam uputim ovaj moj, da vas informišem o tome, ali to je utisak koji se stiče. Sad ne moram ja da budem ni u pravu ni da grešim i da su neki vaši odgovori malo iskrivljeni. I to šta vam ja govorim jeste da vi sami sebi postavite pitanje da li ćete odgovarati ili ne na neko pitanje. I kad budete odlučili da odgovarate, neka bude što poštenije. I po vašem najboljem sećanju.

**Milan Babić:** Ja ću da nastavim tako, ali moram da kažem šta mi je u srcu, šta je bilo na ustima, a šta u glavi.

*(Kraj video snimka)*

**SUDIJA MEJ:** U redu, napravićemo pauzu sada, a na privatnoj sednici ćemo videti šta će da se dogodi sa dokaznim predmetom. Pauza 20 minuta.

(pauza)

**SUDIJA MEJ:** Idemo na privatnu sednicu da bismo rešili neka administrativna pitanja.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**SUDIJA MEJ:** Samo video snimak treba da dobije dokazni broj. Uz tu traku treba da imamo i transkript, kada ga dobijemo, barem relevantni delove, uobičajno bi bilo da damo dokazni broj Odbrane.

**sekretar:** Sledeći dokazni broj Odbrane je D-57.

**SUDIJA MEJ:** U redu. Gospođo Uerc-Reclaf možda vi možete da mi pomognete. Kada bismo mogli da dobijemo transkript.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Transkript ovog dela trake koji smo pregledali možete da dobijete sutra. Ali, ako želite možemo takođe da obezbedimo u celokupan transkript na kompakt disku.

**SUDIJA MEJ:** Za sada će nam biti dovoljan isečak, a ostalo ako bude potrebno.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Ukoliko gospodin Milošević namerava da nam prikaže veći deo intervjua, bilo bi korisno da kaže ili referentu u sudnici ili nama, koji dan intervjua i koji sat intervjua će biti prikazan, tako da mi možemo da nađemo te delove i transkripte za njih. Tako da vi vidite koji su delovi isečeni.

**SUDIJA MEJ:** Sledeće pitanje koje treba da rešimo je broj tabulatora naredbe, koliko sam shvatio to je 143, a ne 142, Sekretarijat (Registry) ima taj broj. Onaj članak iz "Politike", sećam se da je on ušao u dokazni materijal, ali nas podsetite koji je broj tabulatora.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Tabulator 172... Izvinite 79, iz dokaznog predmeta 352.

**SUDIJA MEJ:** Ukoliko nema više nikakvih pitanja u vezi sa trakom, možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

**sekretar:** Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.



**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, da bismo vam pomogli u pripremi unakrsnog ispitivanja, odlučili smo da možete da imate 20 sati za ispitivanje ovog svedoka. Naravno, mi vas ne ohrabujemo da iskoristite sve to vreme, ali ukoliko želite, možete to da učinite. Ovog jutra ste već iskoristili sat i po za preslušavanje ove video trake. Danas ćemo da radimo do 14.00, tako da do tada možete da nastavite sa vašim ispitivanjem. I, molim vas, ovo se odnosi i na optuženog i na svedoka, molim vas da zbog prevodilaca pravite pauze između pitanja i odgovora. Izvolite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Gospodine Mej, moj je utisak da je vreme koje mi dajete nešto kraće od vremena koje je potrošeno za glavno ispitivanje. Pošto insistirate na pauzama između pitanja i odgovora, kao i na drugim stvarima koje troše vreme, mislim da ne bi trebalo da mi skraćujete, odnosno ograničavate vreme.

**SUDIJA MEJ:** Vreme nije skraćeno, ali nastavite, hajde da krenemo, ima puno toga šta treba da pređemo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, ja sam ovde pustio samo, otprilike, jednu polovinu od prve, od velikog broja video traka sa vašeg saslušanja, gospodine Kroacija 61. Mogao sam da uzmem bilo koju traku, ali, evo, uzeo sam prvu. Da li vas je to podsetilo, evo, videli smo na traci da vam čak i dama preko puta kaže da je ono šta govorite u potpunom kontrastu sa onim šta oni imaju. To ste videli, nadam se. Je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne razumijem vaše pitanje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kažem, da vas podsetim, da li ste maločas videli da i dama koja vas je ispitivala u glavnom ispitivanju na saslušanju kaže da je ono šta vi govorite u potpunom kontrastu sa onim šta oni imaju. To ste videli, nadam se.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Molim da budete konkretni.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa da bih bio mnogo konkretniji, morao bih da idem na privatnu sednicu, a to ne želim. Pitam vas na otvorenoj sednici da li ste zapamtili to šta ste maločas videli?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam za vrijeme intervjua govorio istinu po najboljem sjećanju.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Da li ste primetili da vam istražitelj, to je baš bilo na kraju ovog komada trake koju sam vam pustio, istražitelj vam iznosi svoj utisak da je to u suprotnosti sa onim šta oni imaju i ima utisak da vi iskrivljujete svoje odgovore? Je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Koliko se sjećam, istražitelj me je podsjetio da govorim samo ono šta sam čuo i vidio, znači o činjenicama koje sam čuo i vidio stvarno, a ne ono što sam osjećao u srcu i što sam mislio.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A dobro, recite mi onda, molim vas, s obzirom da vas osoba koja vas je ispitivala u glavnom ispitivanju, a i istražitelj, upozoravaju na suprotnost onoga šta govorite sa onim šta oni imaju, kako je to ispalo da se tako dobro slažete u glavnom ispitivanju u ovih pet i po dana?

**SUDIJA MEJ:** To nije nešto na šta bi svjedok trebalo da odgovara. On je svoje odgovore maločas davao kako je on smatrao za shodno, a mi ćemo, na nama je da ih ocenimo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** U redu. Vi govorite da su vaša nastojanja bila da obezbedite harmoničan i miran život stanovnika Krajine sa ostalim stanovnicima Hrvatske, u okviru Republike Hrvatske, je li tako? To su vaša nastojanja bila, to vi tvrdite, je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja tvrdim da je 1990. godine politička opcija za SAO Krajinu bila jedna, 1991. godine bila je druga, a 1995. godine opet je bila slična onoj opciji iz 1990. godine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Niste mi odgovorili: je li tačno ili ne da ste rekli i da smo to videli i sada na ovoj traci, a mislim i u glavnom ispitivanju, da je od početka, kako smo videli kad vas ispituju, ponavljaju to i to ima u transkriptu, da li ste rekli da ste još od 1990. godine vi nastojali da se obezbedi harmoničan život u okvirima Republike Hrvatske? Je li tako ili ne?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** 1990. godine nastojali smo da Zajednica opština, odnosno SAO Krajina dobije političko-teritorijalnu autonomiju u Hrvatskoj, zavisno od toga u kakvoj bi se poziciji Hrvatska nalazila u Jugoslaviji. U opciji da je Hrvatska u federaciji sa Jugoslavijom, sadržaj te političko-teritorijalne autonomije bio bi niži, sličan kulturnoj autonomiji, a u slučaju da Hrvatska bude u konfederaciji sa Jugoslavijom, da bude viši stepen politič-

ko-teritorijalne autonomije SAO Krajine u Hrvatskoj. To su bile varijante za 1990. godinu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kako objašnjavate da ste vi ...

**SUDIJA MEJ:** Mikrofon, pazite na mikrofon.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Mi smo vas čuli kako objašnjavate da ste vi od samog početka, od 1990. godine, upravo nastojali da rešite pitanje harmoničnog života unutar Republike Hrvatske. Koliko sam ja mogao da čujem i vidim na traci, vaša objašnjenja su da ono šta ste imali u srcu i u glavi, čak ste, eto, gestikulirali, pokazivali, da to nije na vašim ustima, niste to govorili, je li tako ili ne?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam detaljno objasnio kako je došlo do opredjeljenja SAO Krajine za Jugoslaviju 1991. godine, do opredjeljenja da Krajina ostane u Jugoslaviji. Ja sam 1991. godine prihvatio vašu koncepciju da SAO Krajina ima pravo i da Srbi imaju pravo da ostanu u Jugoslaviji.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine Mej, da ne bismo identifikovali svedoka, ja neću da naznačavam o čemu se tu konkretno radi, ali, evo, interno mogu to identifikovati kao članak u "Politici". Da li imate objašnjenje kako je došlo do tog članka? Vi ste ga obeležili brojem 63. Iz ovoga proizilazi da vaša izjava nije vaša nego, eto, nečija druga, neko drugi je napravio, samo, eto, data je kao vaša? Je li to vaše objašnjenje?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Na koji konkretno članak mislite?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa mislio sam na onaj dokument za koji ste rekli da je obeležen brojem 63.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da li mogu od službe da dobijem na uvid koji je to dokument?

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, broj 63 je ukaz koji se tiče oznaka na uniformama. Da li ste na to mislili?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Ja sam mislio na ono šta je on govorio u saslušanju pred istražiteljem i predstavnikom druge strane, što je on sam pominjao.

**SUDIJA MEJ:** Samo trenutak. Mislim da je to drugi broj, nije 63, nego 79, čini mi se. Dajte svedoku da pogleda broj 79. Ne stavljajte na grafoskop. Sada svedok ima taj članak pred sobom. Koje je bilo vaše pitanje, gospodine Miloševiću?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Ne razumem šta je mislio kada je rekao da bi to neko drugi potpisao, da on nije potpisao. To ne razumem. Ne razumem njegovo objašnjenje.

**SUDIJA MEJ:** Mislim da je bolje da pređemo na privatnu sednicu da bismo ovo rešili.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**SUDIJA KVON:** Mislim da gospodin Milošević misli na tabulator 130.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Mislim da misli na tabulator 143, to je naređenje.

**SUDIJA MEJ:** Ja ovde imam članak iz "Politike" što mislim da je ono na šta ste se pozivali pominjuću broj 79. Reci te nam gospodine Miloševiću na šta se pozivate pa ćemo ona da se uverimo da svi imamo isti dokument pred sobom.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Sada smo na privatnoj sednici, je l' tako?

**SUDIJA MEJ:** Jeste na privatnoj smo sednici. Treba da nađemo taj dokument.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Rekao sam vam da vidim dokument, koji smo u onom izlaganju malopre na traci svedok kaže da bi ga neko drugo potpisao, da ga on nije potpisao i koji istražitelj naznačava da je broj 63. Hteo sam da i ja vidim taj dokument.

**SUDIJA MEJ:** Pre svega ono što je rekao istražitelj odnosi se na sasvim drugu dokumentaciju. Dokument na koji se pozivalo Tužilaštvo je tabulator 79, to je članak u "Politici" koji govori o odgovoru svedoka na pismo gospodina Miloševića a datum je 12. januar. Original je možda na drugom mestu.

**SUDIJA KVON:** Ako ja mogu da pomognem? Dokument na koji se poziva gospodin Milošević je dokument kojim se naređuje osnivanje Treće operativne zone koji je potpisao ovaj svedok. I sećam se da je svedok rekao da taj dokument nije potpisao on, potpisao bi ga neko drugi, da li je to tačno?

**SVEDOK C-061:** Časni sudijo, koliko se ja sjećam sve dokumente oko formiranja operativnih zona ja sam potpisao. To je bio koncepcija sa stvaranje Teritorijane odbrane SAO Krajne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, ali sada meni ovde pošto smo u privatnoj sednici, mogu da postavim to pitanje nije jasno. Da li ste vi u svojstvu predsednika bili istovremeno i komadant Teritorijalne odbrane SAO Krajne? Samo recite da ili ne.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Na osnovi primjene Zakona o odbrani Republike Srbije od 1. avgusta 1991. godine predsjednik Vlade SAO Krajine treba je da bude civilni komadant TO SAO Krajne, a vojni je trebalo da bude general, komadant Glavno štaba TO SAO Krajne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Molim vas odgovorite mi precizno na pitanje, jeste li vi bili komadant TO Krajne i u to potpisivali sva moguća dokumenta, je li tako ili nije?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Faktički ne. Formalno-pravno na osnovu odluke o primjeni Zakona odbrane Republike Srbije na teritoriji SAO Krajne predsjednik Vlade trebao je da vrši funkciju onako kako je to tim zakonom bilo propisano.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa jeste li vi vršili tu funkciju?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** U normativnom delu. Formalno-pravne akte za konstituisanje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dakle, da li ste vi imali stvarnog, kako bih rekao posla sa svojom funkcijom, nego samo formalno-pravnom, je li tako što vi želite da kažete?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Trebalo je da imam posla, vi ste to onemogućili.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Meni nije onda jasna jedna stvar, kada smo već na tom Zakonu o Teritorijalnoj odbrani, vi ste ovde objašnjavali kako ste Zakon o odbrani primenili na teritoriji Krajne tako što ste taj Zakon dobili iz mog kabineta preko faksa, je l' tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Taj zakon primjenili tako što je na osnovu Zakona o primjeni pravnih propisa Republike Srbije, Vlada SAO Krajine odlučila da se Zakon o odbrani Republike Srbije primeni na teritoriji SAO Krajine, a tekst zakona ja sam lično tražio od vas da ga dobijem i vašeg kabineta. I dobio sam ga na način kako sam opisao već.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Pita vas je tada sudoja Kwon (Kwon) da li ste imali vi neki drugi način da dobijete zakon, a vi ste objasnili da je zakon bio kod mene na potpisu. Pa valjda radi brzine ste tažili da vam se pošalje faksom, da ne bi čekali "Službeni glasnik" ili tako nešto. Da ne bi čekali službene novine, je li sam vas dobro razumeo?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tako je i da vi budete upoznati s tim.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Molim?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da i da vi budete upoznati sa tim.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, ako je zakon bio kod mene na potpisu, on nije mogao još biti objavljen. Zato ste ga vi znači dobili preko faksa iz mog kabineta.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam dobio informaciju da je skupština usvojila zakon i da ste ga vi potpisali... Nalazi se kod vas tekst zakona.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** E dobro, sada samo da konstatujemo neke činjenice. Ova odluka koju je donela Vlada Republike Srpske Krajne o primeni Zakona o primeni zakona o odbrani Republike Srbije na teritoriji Srpske Autonomne Oblasti Krajina, to je papir koji nosi broj 02172185. Ta odluka je doneta 1. avgusta 1991. godine. I to nije sporno, to piše na njoj.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Samo se izvinjavam. Ponovite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Odluka o primeni zakona o primeni Zakona o odbrani Republike Srbije na teritoriji Srpske Autonomne Oblasti Krajina doneta je 1. avgusta 1991. godine, na njoj piše datum.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Jeste.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Vaše pismo, obaveštenje o primeni Zakona o primeni zakona o odbrani Republike Srbije na teritoriji Srpske Autonomne Oblasti Krajina doneto je 2. avgusta, što sledi ovu odluku od 1. avgusta. I u njemu pišete na osnovu Zakona o primeni pravnih propisa Republike Srbije na teritoriji SAO Krajina odluka o primeni zakona. Dakle, to su nesporne činjenice, 1. avgust i 2. avgust. E sada, molim vas, pogledajte vaš dokazni predmet on počinje na strani 02162249 to je fotokopija "Službenog glasnika", to su službene novine Republike Srbije ...

**SUDIJA MEJ:** Koji je dokazni broj?

**SUDIJA KVON:** Dokazni predmet 352, tabulator 24. Molim vas potvrdite mi da li sam u pravu?

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** To je tabulator 23, dokaznog predmeta 352. "Službeni glasnik" odluka od 1. avgusta 1991. godine.

**SUDIJA KVON:** "Službeni glasnik" bi trebalo da bude pod tabulatorom 24.

**TUŽILAC UERC-RECLAF:** Da, časni Sude to su zapravo dva spojena dokumenta.

**SUDIJA KVON:** Dakle, gospodine Miloševiću, upravo zbog toga vam Pretresno veće savetuje da pustite svog saradnika da prisustvuje postupku u sudnici, da biste mogli bolje da vodite svoje unakrsno ispitivanje i da prezentujete dokumente, morate da imate upravo taj dokument pri ruci. Molim vas da razmislite o tome.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Za prezentaciju dokumenta je dovoljno, ako citiram broj stranice vaše koja je ne njemu ostisnuta i da ga nije teško naći, čak da je to mnogo lakše vama nego meni sa svim ovim papirima. Dakle, da ne bi se zadržavali na potrebnim, da ne bi nepotrebno gubili vreme to je ...

**SUDIJA MEJ:** Ajde da nastavimo. Da li želite da nam sada govorite o "Službenom glasniku" ili o odluci? Da li želite da svedok sada pogleda odluku ili "Službeni glasnik"?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Možete i vi da je pogledate, jer ne treba niko da vam prevodi datum.

**SUDIJA MEJ:** Videćmo kako će to da ide, da li imamo pravi dokument pred sobom?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Molim vas da ne bismo izgubili poentu konstatovali smo da je Zakon SAO Krajne donet 1. avgusta. E sada, ja vam skrećem pažnju da je ovaj "Službeni glasnik Republike Srbije" izašao 27. jula. Dakle, pet dana ranije, a na početku u Ukazu o proglašenju Zakona o odbrani vidi se da sam ja ukaz potpisao 18. jula. Dakle, ako sam ja ukaz potpisao 18. jula, a Zakon iz štampe izašao 27. jula da li je dovoljno jasno da nikakvu potrebu nije mogao imati svedok da ove novine koje čak prima svaka advokasta kancelarija u zemlji, a da ne govorimo o državnim organima, dobija preko mog faksa?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Mogu da objasnim.

**SUDIJA MEJ:** Izvolite.

**SVEDOK C-061:** Prvo dokument "Službeni glasnik" u kome je objavljen Zakon o odbrani Republike Srbije ja sam nabavio prošle godine i dao ga predstavnicima tužitelja i istažiteljima da bi pokazao na šta se odnosi ova odluka od 1. avgusta. Znači, ja sam i na ispitivanju na ovom Sudu već rekao da sam ja faksom dobio zakon kome odgovara tekst, koji je istovetni tekстом, koji izašao u "Službenom glasniku". Hteo sam dati "Službeni glasnik" da pokažem koji sam tekst koji smo mi primenili u SAO Krajni 1. avgusta 1991. godine. A kada je izašao "Službeni glasnik" ja tada nisam znao precizno, jer je tekst zakona koji je usvojila Skupština Srbije na potpisu kod vas, da se nalazi u vašem kabinetu i zamolimo sam da mi bude poslat faksom.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ja želim da vas podsetim da ste vi na pitanje sudije Kvona da li ste imali drugi način da pribavite zakon, odgovorili da je zakon bio kod mene na potpisu, pa ste zbog toga to tražili, a vidi se da sam ga ja potpisao 18. jula, što dakle nije tačno, a vidi se da je zakon bio



u prodavnicama “Službene novine” pet dana pošto ste vi doneli vaš zakon, što je takođe nepobitn činjenica. Ovo ste rekli da je samo naglasili kako ste od mene dobili tu instrukciju da ovaj zakon vi primenite. A poznato vam je da ste primenjivali sve zakone Srbije koje niste imali mogućnosti da napišete svoje, je l’ tako ili ne?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tačno je jedino to da sam teo taj zakon da dobijem na način kako sam ga dobio, jer sam bio informisan da je on u vašem kabinetu. Druga stvar hteo sam da budete informisani o tome.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Da li sam vas ja upozorio i još, dakle januara 1992. godine da ne stvarate predstavu kako se u svojim odlukama i stavovima dogovarate sa rukovodstvom Srbije i da li sam obavestio građane Krajne da treba da znaju da to nije istina?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Vi ste nešto u tom smisli napisali u svome pismu, a ono što se tiče zakona vaša preporuka je bila sledeća: da je bolje da zakone prepisujemo, zakone Srbije, a da ih objavljujemo kao svoje, nego da ih samo proglašavamo kao zakone Srbije na teritoriji SAO Krajne.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A da li to onda znači da je naš stav bio da vi ne treba da primenjujete zakone Srbije na teritoriji Krajne?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne nego da ih samo proglasimo kao svoje, a ne da ih prepíšemo, što smo uglavnom i radili kasnije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A da li je tačno da za ono za šta niste stigli da napišete svoje ste prepisivali zakone Srbije, je li tako ili nije?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Odluka, odnosno Zakon o primeni prava i propisa Republike Srbije u SAO Krajini je donešen 29. maja 1991. godine, zbog toga što je u Krajini ukinuto zakonodavstvo Hrvatske, uglavnom, osim onog zakonodavstva koje nije bilo u suprotnosti sa propisima Krajine i propisima SRJ. To je bio razlog zašto su nam trebali popuna zakona. To je tačno. Mi smo diskutovali o tome, ja sam vas informisao o tome u maju da je bolje da mi prepíšemo zakone Srbije i objavimo ih kao svoje, nego da ih samo proglašavamo. Da se vidi sa su to zakoni Srbije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, to nema veze sa relanošću, ali pisao sam vas da li je tačno da sam upravo ja upozorio građane Krajine da vi ne govorite istinu kada kažete da se dogovarate sa rukovodstvom Srbije?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam pred ovim Sudom već govorio o stvarima o kojima smo se dogovarali, o stvarima o kojima smo se suprostavljali. Govorio sam o stvarima na kojima ste vi instirali, na stvarima na kojima sam ja insistirao. Mislim da je to bio veliki dio mog svedočenja na ovom Sudu o tome.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Recite mi molim vas da li proizilazi iz tog vašeg svedočenja da sam o svemu odlučivao ja, je li tako? Je li tako gospodine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Šta je konkretno pitanje?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da sam o svemu odlučivao ja, to vi tvrdite u ovom vašem svedočenju.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam svjedočio sa ste vi bili na vrhu komandnih struktura i paralelne strukture u Krajini. Ja sam svjedočio o tome da je vaš politički cilj bio da svi Srbi žive u jednoj državi, da će ih zaštititi JNA, da imamo pravo da ostanemo u Jugoslaviji.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ne pitam vas to. Proizilazi iz vašeg svedočenja da su me svi slušali osim vi, je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam govorio o stvarima i vremenima i činjenicama kada smo slušali, a kada nismo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Svi osim vi, ste me slušali, a naš sukob je bio tako jedan kako bih rekao minoran, što sam ja instirao da se ide na mirno rešenje da se prihvati Vensov plan (Vance Plan), a vi insistirali sa s etaj plan odbije, eto. Je li se u tome, dakle nismo slagali?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sma vas slušao u mnogo stvari. U kojim stvarima ja sam već ovdje govorio.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Doćićemo na ta pitanja kasnije. Recite mi da li je tačno da sam vas upozorio da odbacivanje zaštite mirovnih snaga UN-a dovodi u pitanje najbitnije interese srpskog naroda? Jesam li vas to upozorio?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Vi ste na takav način istakli u pismo koje ste objavili javnosti i meni poslali lično.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li sam vas upozorio da odbijanje tog plana znači odbijanje trenutnog prekida daljeg gubljenja ljudskih života i napuštanje mirnog puta u rešavanju krize?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** I to stoji u vašem pismu, čini mi se.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li sam vas upozori da prisustvo Ujedinjenih nacija ima isključivo cilj da sačuva mir?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** I to stoji u vašem pismu, čini mi se.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li sam vam rekao da vaš negativan stav predstavlja krajnje neodgovoran čin?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** I to stoji u vašem pismu, čini mi se.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A da li sam vam rekao da narod ne treba da podnosi žrtve zbog samoljublja ni jednog političara?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** I to stoji u vašem pismu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** E pa sada mi recite, molim vas, pošto ste sada objašnjavali i to na kraju ove trake, ako incidira i sa krajem vašeg glavnog ispitivanja, da ste vi radili ono što niste mislili iz straha za svoju egzistenciju. Naime da vas podsetim, na kraju ove trake koju ste gledali, koju smo svi gledali... Da je oko vas bila jedna strašna, zagušljiva atmosfera, da vaši saradnicu su mislili drugačije, da je narod mislio drugačije i da ste vi morali da tako govorite zato što ste se plašili za svoju egzistenciju, je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Mi smo uplašine da ćemo ostati bez zaštite i da će se Hrvatska osvetiti za rat koji ste vi vodili. Da ćete se vi izvući iz rata, a da ćemo mi stradati.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro i na to ćemo doći kasnije. Dakle, da li možemo da konstatujemo da ste vi objasnili zašto ste govorili ono što ne mislite da je vaš motiv bio strah.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne razumem konkretno.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Koliko shvatam objasnili ste da ste govorili nešto što niste mislili, što niste želeli zato što ste bili motivisani strahom za vašu ličnu egzistenciju?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam o tome govorio precizno. Ne razumem tu vašu uopštenu konstataciju.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pitao vas je istražitelj zašto ste govorili to što niste mislili, a vi ste rekli da je to bilo iz straha za vašu ličnu egzistenciju.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Koliko se sećam istražitelje je rekao da govorim samo ono što su činjenice, a ne ono šta sam ojsjećao i mislio.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa dobro čuli smo ovde šta ste rekli. Pa, mi odgovorite onda, ako ste onda govorili ono što ne mislite, a motiv što ste govorili ono što ne mislite je bio strah, da li je i danas ovo što govorite, zasnovano na istom motivu, na strahu?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja sam se zakleo pred ovim Sudom da ću govoriti istinu i cjelu istinu i ništa osim istine. I mislim da je, i tvrdim i govorim da je istina jedna i cjelovita i ja sam i dalje spreman da govorim cjelokupnu istinu. Sve što treba da kažem ovde, pred ovim Sudom. Ne samo ono što su bili delovi političkih reagovanja i tako dalje, parcijalno. Ja sam spreman ovde da govorim cjelu istinu. I o činjenicama ako se pitam i o mišljenju i o osjećanjima. Znači o svemu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. I po onome šta vi govorite ja sam, dakle, nastojeći da se Vensov plan prihvati bio za rat, a vi ste svojim odbijanjem Vensovog plana bili za mir, je l' to ono šta ste hteli da ovde objasnite?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Kada sam pred istražiteljima govorio, govorio sam o retrospektivi, znači o jednom opservaciji cjelokupnih događaja. Vi ste obmanuli narod Krajine i međunarodnu zajednicu da ste za mir. Vi ste nametnuli Vensov plan narodu Krajine, vi ste usvojili taj plan, vi ste prihvatili taj plan i nametnuli ga narodu Krajine, ali ste ga vi i prekršili, vi ga niste ispunili.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Dobro, na to ćemo doći i to nije tačno, ali mislim gospodine Mej, da nema svrhe da stojimo na ovoj privatnoj sednici.

**SUDIJA MEJ:** Otvorena sednica, molim vas

**sekretar:** Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li bismo mogli da konstatujemo... Ja mislim, gospodine Mej, mislim da bismo mogli da učinimo makar mali

napor da koliko god možemo da radimo na otvorenoj sednici. Da li se slažete da to sledi iz onoga šta ste rekli, da ste uživali u svojoj političkoj ulozi? Kažete da ste znali da politički možete da opstanete samo ako govorite ono šta vaše okruženje od vas očekuje, je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Dopadala mi se moja politička uloga na neki način i morao sam da poštujem javno mnjenje u svom političkom nastupu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, dakle, radili ste zbog atraktivnosti vaše političke uloge i zbog atraktivnosti političke uloge radili ste ono i s čim se niste slagali. Je li to ono šta vi tvrdite?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne. Ponekad su i to bili motivi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kažite da ili ne.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Generalno ne, ali postojao je i taj motiv u određenim vremenima, u određeno vrijeme i iz određenih razloga.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li to znači da ste vi vašu političku ulogu igrali samo zbog vlasti koju ona vuče? Iz kog drugog motiva, ako ste radili ono s čim se ne slažete, kao što kažete?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne. Ja sam svoju političku ulogu radio iz toga što sam smatrao da ona može doprinijeti boljoj budućnosti naroda, radi javnog dobra.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li je to bilo radi javnog dobra, da nastupate suprotno od svojih uvjerenja koja sada ovdje izlažete?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Nisam govorio niti sam nastupao u suprotnosti sa svojim uvjerenjima, već sa političkom pragmatikom, kako ta uvjerenja da se realizuju, na koji način.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ali koliko sam ja mogao da vidim, u vašem objašnjenju vi pominjete da ste možda neke stvari pobrkali, zaboravili. Uostalom, u poslednjoj onoj kaseti, vi se zbog takve mogućnosti i izvinjavate, zar ne?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** U intervjuima koji su sa mnom vođeni, ja sam rekao da sam rekao ono čega sam mogao da se sjetim, a da imam još toga da kažem. I ti razgovori su završeni sa mojom konstatacijom da imam još da dodam ono što nisam rekao.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A dobro, recite mi onda šta je bio motiv vaših nastojanja? Je li to bila, kako vi kažete politička pragmatika, da kod građana Krajine stvorite predstavu da se o svojim odlukama i stavovima dogovarate sa rukovodstvom Srbije?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** To nisu moje riječi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A pretpostavimo da, činjenica da sam ja nastojao da objasnim građanima Krajina da to nije tačno, to mora da je imalo neku osnovu, razlog. Ili možda nije bilo ni razloga ni motiva?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Vi ste nastojali da prevarite građane Krajine, da se poigrate njihovom sudbinom.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Što bih se ja igrao sudbinom građana Krajine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Da biste realizovali vaše planove. Oni su 1991. godine bili maksimalistički, a kasnije ste ih redigovali. I za redigovanje svojih političkih planova manipulisali ste javnim mnjenjem i narodom, pa tako i narodom Krajine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, da nije to možda projekcija onoga šta ste upravo vi činili sa javnim mnjenjem Krajine sve ovo vreme, pogotovo kada se stavi u kontekst vaših sadašnjih objašnjenja o vašim namerama, čak od 1990. godine, da sve probleme razrešite u okviru Republike Hrvatske? Je li tako ili nije?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** 1991. godine mi smo prihvatili vašu koncepciju rješenja krize na prostoru prethodne Jugoslavije, a to je bilo pravo svih Srba da ostanu u jednoj državi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine C-061, na to ćemo doći kasnije, ali ako već to pominjete, pretpostavljam da vam je poznato da su postojanjem Jugoslavije, još od 1918. godine, a ta je Jugoslavija izražavala interese svih Južnih Slovena, da su Srbi živeli u jednoj državi. Ne, dakle, 1991. ili 1992. godine, nego od 1918. godine, odnosno od završetka Prvog svetskog rata? Da li vam je to poznato?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ponovite pitanje.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li vam je poznato da su svi Srbi živeli u jednoj državi od završetka Prvog svetskog rata 1918. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Poznate su mi istorijske činjenice da je 1918. godine stvorena država Srba, Hrvata i Slovenaca na taj način što su se ujedinile Srbija i Crna Gora i privremena država Slovenaca, Hrvata i Srba koja je kasnije proglašena Kraljevinom Jugoslavijom. 1939. godine unutar Kraljevine Jugoslavije stvorena je Banovina Hrvatska, a odlukama Narodnooslobodilačkog pokreta i Komunističke partije 1945. godine formirana je federacija jugoslovenskih republika.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li se sećate da ste čak i u onoj Deklaraciji koju ste napravili, ili kako se već zvao taj dokument o ujedinjenju Republike Srpske i Republike Srpske Krajine, da ste upravo u tom dokumentu opisali istorijski tok zajedničkog života u jednoj državi koja datira od 1918. godine, a ne od 1990. ili 1991. godine? Zar to nisu neoborive istorijske činjenice?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Konceptija koju ste vi zastupali i koju smo mi prihvatili 1990. i 1991. godine za vrijeme raspadanja Jugoslavije jeste bila konceptija da narodi Jugoslavije imaju pravo na samoopredjeljenje do otcjepljenja. U tom smislu ste i pripremali takav zakon.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... vi se pozivate na ...

**ADVOKAT MILER:** Ja se izvinjavam, ali ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Izvinjavam se, izvinjavam se. Nisam to uradio namerno.

**SUDIJA MEJ:** Da. Nastavite.

**SUDIJA KVON:** Gospodin Miler je na nogama.

**SUDIJA MEJ:** Izvolite, gospodine Miler.

**ADVOKAT MILER:** Časni Sude, da li mogu da zatražim kratku pauzu kako bih porazgovarao sa svojim klijentom?

**SUDIJA MEJ:** Da, ali uskoro ćemo i onako da napravimo pauzu. Hajde da pogledamo koje je pitanje bilo. Da li je to stvar... Preći ćemo na privatnu sednicu, ako već nismo.

**ADVOKAT MILER:** Nismo.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

**sekretar:** Sad smo na privatnoj sednici.

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miler, vaš razgovor sa svedokom isključuje našu prisutnost, zar ne?

**ADVOKAT MILER:** Ja bih hteo da porazgovaram sa klijentom, časni Sude.

**SUDIJA MEJ:** Zašto sada ne porazgovarate sa njim. Evo pet minuta.

**ADVOKAT MILER:** Ja bih to rado učinio, ali mislim da to zahteva isključenje javnosti i bilo koga u ovoj prostoriji. Dva minuta biće mi dovoljna.

**SUDIJA MEJ:** Da, ali i onako bi trebali da napustimo sudnicu. Da li je moguće da vi kažete šta želite pod ovim okolnostima?

**ADVOKAT MILER:** Nije zato što ja ne govorim srpski. Ako dozvolite predložio bih nešto?

**SUDIJA MEJ:** Da.

**ADVOKAT MILER:** Ako moj klijent želi da nastavi sve do kraja naše današnje rasprave, onda je to u redu i što se mene tiče.

**SUDIJA MEJ:** C-061 da li ste spremni da nastavite da radimo još odprilike 10 minuta, pa da onda prekinemo?

**SVEDOK C-061:** Jesam.



**ADVOKAT MILER:** U redu, ja ne tražim više pauzu.

**SUDIJA MEJ:** Još uvek smo na privatnoj sednici. Gospodine Miloševiću, morate da pazite.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Gospodine Mej, dok smo na privatnoj sednici, evo da postavim još neka pitanja koja biste me svakako uputili na privatnu sednicu.

**SUDIJA MEJ:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Pa evo, podsetio bih vas, pošto ste se očigledno lažno predstavljali i lažno krili iza mog imena tih godina. Da ja za razliku od vas to netvrdim sada, nego sam tvrdio onda. Evo presretnuti razgovor koji preko vas druga strana uvodi kao dokaz, između mene i Radovana Karadžića od 1. novembra 1991. godine na strani 02129072, tamo je konstatovano ...

**SUDIJA MEJ:** Da.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Tamo je konstatovano da ja kažem Radovanu Karadžiću govoreći o vama "ovo što je Babić uradio je nečasno. Nečasno je što kaže da je srpska vlada nagovara o svemu. Prva, laže da ga je Srbija ubeđivala". Da li je tačno da sve ovo što ste rekli ovde govorite da biste skinuli svoju odgovornost i izbegli svoju odgovornost za tešku sudbinu upravo srpskog naroda sa prostora Krajine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Konkretno pitanje šta sam rekao na konferenciji za štampu 31. oktobra 1991. godine bilo da sam rekao da su vrhovi vlasti vršili pritisak da prihvatimo haške dokumente. Znači nisam pomenuo niti vladu, niti vas lično. Jedan novinar je pitao "na koje se vrhove vlasti misli, kada se zna da ima samo jedan vrh vlasti?", ja sam na to pitanje očutao, nisam smeo da pomenem vaše ime. Što se tiče moje odgovornosti ja sam spreman da podnesem sankcije za sve ono za šta sam odgovoran. Nije tačno da sam ovde došao da bih skinuo svu odgovornost sa sebe.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A dobro vi ste vašim iskazom svesno optužili praktično sve srpske lidere u Republici Srpskoj Krajini, da bi svoju odgovornost prebacili na njih?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ja nisam nikoga optužio, ja sam samo govorio istinu, onako kako je ja zna, celu istinu i sve... Odnosno cjelu istinu koju ja znam i činjenice za koje ja znam.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A ...

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Nije na meni da optužujem, niti da presuđujem.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da li vam se čini malo grotesno gospodine Krocija 061 da čovek koji se nalazi na funkciji predsednika republike, na funkciji predsednika vlade, opisuje događaje kao nekakav posmatrač iz ogleđa, a ne kao učesnik, naredbodavac i glavni politički lider na toj teritoriji čitav niz godina, a pogotovo u ovo kritično vreme?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Šta je vaše pitanje? Ja to ništa... To su vaše konstatacije neke.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Moja konstatacija je ...

**SUDIJA MEJ:** Dozvolite meni da pokušam da formulišem pitanje. Možda želite da čujete odgovor na njega. Vi ste dali svoj iskaz, vi ste svedočili i to kao da niste bili učesnik svih tih događaja, nego samo posmatrač tih događaja. Šta bi bio vaš odgovor na takvu jednu tvrdnju?

**SVEDOK C-061:** Ja sam dao svoj iskaz kao učesnik tih događaja i očevidac tih događaja.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Da li ste vi... Recite mi prvo kada smo se mi prvi put sreli?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Odrjeđeno vreme u oktobru, ne znam tačno vreme, jesen 1990. godine, oktobar.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, znači u oktobru 1990. godine. I šta je bio povod tog susreta? Zašto ste došli kod mene?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Jesmo li, izvinjavam se Sudu, na otvorenoj ili zatvorenoj sednici?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Na zatvorenoj, zatvorenoj.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Predsjednik SDS-a Jovan Rašković me je uputio da sa vama razgovaram, odnosno da izvidim mogućnost da SDS čije je sedište bilo u Kninu, čiji je on bio predsjednik da učestvuje na izborima u Srbiji. Ne znam tačno da li su bili raspisani ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Je li bio još neki predmet našeg razgovora osim tog pitanja?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tada?

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Da.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne sjećam se.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Nije bio. Znači, oktobra ste me pitali šta ja mislim o tome da učestvujete na izborima. A kada smo se sledeći put sreli?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Još ste rekli tada "gdje sam ja?", u smislu što nisam došao pre toga.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, da ne ulazimo da li sam ja rekao evo kafa ili nema kafa, nego osim ako nije nešto dugo bilo, kada smo se sledeći put sreli?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Sledeći put kada smo se sreli kada se Jovan Rašković vratio iz Amerike (United States of America), u novembru čini mi se to je bilo.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I šta je onda bio predmet razgovora?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Predmet razgovora je uglavnom bio diskusija između vas i gospodina Raškovića o proceni izbora, izbornih rezultata, o koncepcija za uređenje države i društva.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, znači i tada je bilo o izborima. A kada smo se sledeći put sreli?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** I o političkim koncepcijama.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Kada smo se sledeći put sreli?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Sledeći put decembar mesec, otprilike decembar.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** 1990. godine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tako je.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Ajde idemo dalje. Molim vas, prvi put smo se sreli i pitali ste me za izbore oktobra, pa onda kažete novembra o istoj stvari, pa decembra, ići ćemo dalje nije bitno. Recite mi da li je tačno da ste vi 17. februara 1990. godine, dakle osam meseci pre nego što smo se ikada sreli, da ste vi na osnivačkoj skupštini SDS održanoj na ispred 5.000 ljudi na trgu železničke stanice u Kninu izabrani u najuže rukovodstvo te stranke, zajedno sa pokojnim Jovanom Raškovićem, Opačićem i ostalima, Čakulom, Cvjetičaninom i tako dalje, je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Na vaše prethodno pitanje nisam potpuno odgovorio. Mi smo se neposrijedno, znači ne lično, posrijedan je kontakt bio u avgustu mjesecu 1990. godine. To je bio naš prvi susret, ali ne oči u oči, preko posrijednika Slobodana Vučetića.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A šta smo preko posrednika... Ja sam čuo ovde da ste me tražili na odmoru da se žalite nešto u vezi sa vašim problemima, a ja sam vas isto preko posrednika uputio da se obratite organima Jugoslavije, pošto Srbija nema sa tim nikakve veze.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Preneseno mi je da ste vi i predsjednik Predsjedništva Jugoslavije i Savezni sekretar za narodnu odbranu zajedno tamo, što je značilo da je to neki zajednički vaš stav. Da se to reši tako da mi odemo kod predsjednika Predsjedništva Borisava Jovića da nas on upozna na način kako ćemo biti zaštićeni.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Gospodine C-061 da li vi znate da sam ja letovao u Kuparima punih 10 godina, pa i te godine, ali uzastopno punih 10 godina?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Za tu godinu znam za ostale ne znam.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, da se vratimo na ove vaše... Je li tačno da ste 27. maja te godine, dakle pet meseci pre nego što smo se sreli izabrani za predsjednika Skupštine opštine Knin?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tačno je 23. maja.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, a da li ste mesec dana kasnije 27. juna iste godine izabrani za predsednika Zajednice opština Severne Dalmacije i Like?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne 27. jula ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Juna.

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Juna, već dva dana poslije.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dva dana posle toga. A da li je tačno da ste 31. jula izabrani za predsednika Srpskog nacionalnog vijeća?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tako je.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** I to na tom Saboru u Srbu, gde je bilo 100.000 Srba iz cele Hrvatske?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne na Saboru u Srbu, nego na sastanku u Kninu.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A kada je bio ovaj Sabor?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** 25. jula.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** 25. jula 1990. godine, je l' tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tako je.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Znači opet tri meseca pre nego što smo se sreli i govorili i to o izborima. A da li... Recite molim vas, a da li je na tom mitingu SDS, koji je organizovao SDS, usvojena Deklaracija o suverenosti i autonomnosti srpskog naroda u Hrvatskoj, je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** To je bio Sabor u Srbu, na kojoj je usvojena Deklaracija ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. A da li je rukovodstvo vaše stranke model te autonomije vezivalo za opciju ostanka ili izlaska Hrvatske iz SFRJ?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** U deklaraciji je rečeno šta ta autonomija podrazumjeva. Između ostalog bila je znači precizirana u njoj.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A da li je tačno, da je tada utvrđeno da ukoliko Hrvatska ostane u SFRJ, dakle u federaciji, da bi se tada za područje

Krajne tražila kulturna autonomija sa upotrebom srpskog jezika i pisma, kao i kulturnih institucija, štampe i tako dalje?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Odnosno regionalan i lokalna samouprava.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** A da li ste tada predvideli za slučaj insistiranja novih vlasti Hrvatske na konfederalnom uređenju da se zalažete za viši oblik autonomije političko-teritorijane?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tako je.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, da li je tačno da ste 21. decembra izabrani za predsednika Izvršnog veća SAO Krajine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Kao predsjednik privremenog Predsjedništva Zajednice opština Sjeverne Dalmacije i Like ja sam postao i privremeni predsjednik Izvršnog vijeća SAO Krajine, jer je to Predsjedništvo vršilo funkciju privremenog Izvršnog vijeća SAO Krajine.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Za one koji ne znaju da li je tačno da je Izvršno veće u stvari znači vlada? I da je to značilo i u svim republika i na nivou Jugoslavije? Savezno izvršno veće i izvršna veća republika i tako dalje, to su bile vlade republika, odnosno vlada federacije, je li tako?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** U koncepciji bivše Jugoslavije Izvršno vijeće je izvršni organ skupštine, a pod pojmom vlada podrazumeva striktnu podelu vlasti na izvršnu, sudsku i zakonodavnu, delo je to i jezikčki, a delo je to i sadržinski. Ja nisam baš ekspert za to, ali vlada ima veću snagu kao izvršni organ, nego Izvršno vijeće.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro. Kada ste promenili, kao što se u celoj Jugoslaviji menjalo pa nije više bilo Izvršno veće, da li je tačno da ste 29. maja 1991. godine postali predsednik Vlade Republike Srpske Krajine?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Tačno da je Ustavnim zakonom Statut SAO Krajine proglašen za Ustavni zakon, da je Izvršno vijeće postalo vlada i na taj način sam i ja kao predsjednik Izvršnog vjeća postao predsjednik vlade.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** To svako vaše objašnjenje je kao eto to se desilo mimo vaše volje, eto sticajem nekih okolnosti, po sili zakona, po nekom automatizmu imate li i vi takav utisak kakav ja imam?

**SVEDOK C-061 – ODGOVOR:** Ne to je pravilna procedura, prethodila je uvek politička odluka da se to uradi.

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE:** Dobro, a da li je ...

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću sada je 14.00 i vreme je da prekinemo za danas, nastavićemo sutra.

**TUŽILAC NAJS:** Želeo bih nešto da kažem na otvorenoj sednici. Časni Sude, mogu li ja takođe da postavim jedno pitanje Pretresnom veću? Biće nam od velike pomoći ako je optuženi u mogućnosti da ukaže Pretresnom veću koliko će od preostalih ...

**sekretar:** Mi smo na otvorenoj sednici.

**TUŽILAC NAJS:** Optuženi će verovatno da iskoristi 17 i po sati određenih za unakrsno ispitivanje. To vreme će da nas dovede do kraja trodnevnog zasedanja, otprilike sledeće nedelje, nakon čega sledi petodnevni prekid. Ako on značajno smanji to svoje vreme, mi ćemo onda imati vremena da dovedemo svedoka za sledeću nedelju. Ali ukoliko on želi da iskoristi svo to preostalo vreme, tada neće da bude potrebno da se dovodi novi svedok za narednu nedelju, do te petodnevne pauze. Pretpostavljam da će u svakom slučaju doći do promene u redosledu svedoka zbog vremena koje je bilo iskorišćeno, ali ako optuženi, znam da to nije lako izvodljivo, ali ako on naznači vama, do sutra, da li će da iskoristi puno dozvoljeno vreme, to će nama da pomogne u planiranju.

**SUDIJA MEJ:** Gospodine Miloševiću, čuli ste zahtev. Možda biste želeli da razmislite o njemu. Dozvolite mi da kažem ...

**OPTUŽENI MILOŠEVIĆ:** Ja sam već izrazio svoje poglede, gospodine Mej. Moj utisak je, ja tražim od vas da produžite vreme koje mi je dato. Svakako da nameravam da iskoristim sve vreme koje mi omogućite.

**SUDIJA MEJ:** Dobro. Nećemo dalje da razmatramo ovo pitanje. Tužilaštvo je ovo čulo. Obraćam se javnosti, svakako da je svedok zaštićen i ništa neće da bude izveštavano šta bi ukazivalo na njegov identitet. Sada prestajemo sa radom do sutra u 9.00.